

Dansk udgave

Retsforskrifter

60. årgang

2. februar 2017

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ **Kommissionens forordning (EU) 2017/172 af 1. februar 2017 om ændring af forordning (EU) nr. 142/2011 for så vidt angår parametre for omdannelse af animalske biprodukter til biogas eller kompost samt betingelser for import af foder til selskabsdyr og for eksport af forarbejdet husdyrgødning ⁽¹⁾** 1
- ★ **Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/173 af 1. februar 2017 om ændring af forordning (EF) nr. 1292/2008 og af gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011 for så vidt angår navnet på indehaveren af godkendelse af *Bacillus amyloliquefaciens* CECT 5940 og *Enterococcus faecium* CECT 4515 ⁽¹⁾** 5
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2017/174 af 1. februar 2017 om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager 7

AFGØRELSE

- ★ **Kommissionens afgørelse (EU) 2017/175 af 25. januar 2017 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til overnatningssteder (meddelt under nummer C(2017) 299) ⁽¹⁾** 9
- ★ **Kommissionens afgørelse (EU) 2017/176 af 25. januar 2017 om opstilling af EU-miljømærkekriterier for gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus (meddelt under nummer C(2017) 303) ⁽¹⁾** 44
- ★ **Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/177 af 31. januar 2017 om foreneligheden af det fælles forslag om at oprette »rav«-godstogskorridoren med artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010 (meddelt under nummer C(2017) 141)** 69

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst.

- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/178 af 31. januar 2017 om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111 om, at det fælles forslag fra de berørte medlemsstater om udvidelse af godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen er i overensstemmelse med artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010 om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport (meddelt under nummer C(2017) 142) 71

- ★ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/179 af 1. februar 2017 om fastlæggelse af de proceduremæssige ordninger, der er nødvendige for samarbejdsgruppens virke i medfør af artikel 11, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informations-systemer i hele Unionen 73

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/172

af 1. februar 2017

om ændring af forordning (EU) nr. 142/2011 for så vidt angår parametre for omdannelse af animalske biprodukter til biogas eller kompost samt betingelser for import af foder til selskabsdyr og for eksport af forarbejdet husdyrgødning

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 af 21. oktober 2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1774/2002 (forordningen om animalske biprodukter) ⁽¹⁾, særlig artikel 15, stk. 1, litra c), artikel 27, litra g), artikel 41, stk. 3, og artikel 43, stk. 3, andet afsnit, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved Kommissionens forordning (EU) nr. 142/2011 ⁽²⁾ er der fastsat regler for gennemførelse af forordning (EF) nr. 1069/2009, herunder parametre for omdannelse af animalske biprodukter til biogas eller kompost, betingelser for markedsføring af importeret foder til selskabsdyr og regler for eksport af kategori 2-materiale.
- (2) I bilag V til forordning (EU) nr. 142/2011 er der fastsat standarder for omdannelse af animalske biprodukter til biogas eller kompost. I henhold til bilag V, kapitel III, afsnit 2, punkt 3, litra b), kan den kompetente myndighed på visse betingelser tillade andre specifikke krav end dem, der er fastsat i kapitel III.
- (3) Dog bør nedbrydningsaffald og kompost i sådanne tilfælde kun markedsføres i den medlemsstat, hvor de alternative omdannelsesparametre er blevet tilladt. For at give den kompetente myndighed den nødvendige fleksibilitet med hensyn til måden, hvorpå den regulerer de biogas- eller komposteringsanlæg, der er nævnt i kapitel III, afsnit 2, punkt 3, i bilag V til forordning (EU) nr. 142/2011, bør nedbrydningsaffald og kompost, for hvilket medlemsstaten allerede har tilladt alternative omdannelsesparametre, udelukkes fra de standarder, der er fastsat i kapitel III, afsnit 3, punkt 2. Bilag V til forordning (EU) nr. 142/2011 bør derfor ændres.
- (4) Medlemsstaterne må kun tillade import af animalske biprodukter og afledte produkter fra godkendte tredjelande. Medlemsstaterne kan tillade import af rått foder til selskabsdyr fremstillet af biprodukter fra fiskeri fra tredjelande, der er godkendt med hensyn til import af fiskevarer til konsum i henhold til bilag II til Kommissionens

⁽¹⁾ EUT L 300 af 14.11.2009, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 142/2011 af 25. februar 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1069/2009 om sundhedsbestemmelser for animalske biprodukter og afledte produkter, som ikke er bestemt til konsum, og om gennemførelse af Rådets direktiv 97/78/EF for så vidt angår visse prøver og genstande, der er fritaget for veterinærkontrol ved grænsen som omhandlet i samme direktiv (EUT L 54 af 26.2.2011, s. 1).

beslutning 2006/766/EF ⁽¹⁾. Dette er ikke tilfældet for import af forarbejdet foder til selskabsdyr fremstillet af biprodukter fra fiskeri. I den henseende er import af forarbejdet foder til selskabsdyr fremstillet af biprodukter fra fiskeri underlagt strengere betingelser end import af rå foder til selskabsdyr fremstillet af biprodukter fra fiskeri. Det bør tillades at importere forarbejdet foder til selskabsdyr fremstillet af biprodukter fra fiskeri fra alle tredjelande, der er godkendt med hensyn til import af rå foder til selskabsdyr fremstillet af biprodukter fra fiskeri. Tabel 2 i kapitel II, afsnit 1, i bilag XIV til forordning (EU) nr. 142/2011 bør derfor ændres.

- (5) Eksport af forarbejdet husdyrgødning bestemt til forbrænding eller bortskaffelse ved deponering er forbudt. Dog kan eksport af det pågældende materiale, jf. artikel 43, stk. 2 og 3, i forordning (EF) nr. 1069/2009, tillades til anvendelse på et biogas- eller komposteringsanlæg, under forudsætning af at bestemmelseslandet er medlem af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (i det følgende benævnt »OECD«). Der bør med henblik på tilladelse af eksport af forarbejdet husdyrgødning og organisk gødning, der kun indeholder forarbejdet husdyrgødning, fastsættes regler for eksport af de pågældende produkter til andre formål end forbrænding, deponering eller anvendelse i biogas- eller komposteringsanlæg i lande, der ikke er medlem af OECD. Ved disse regler skal der fastsættes krav, der mindst svarer til kravene for markedsføring af forarbejdet husdyrgødning og organisk gødning, der kun indeholder forarbejdet husdyrgødning. Bilag XIV til forordning (EU) nr. 142/2011 bør derfor ændres.
- (6) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

I artikel 25 i forordning (EU) nr. 142/2011 tilføjes følgende stykke:

»4. De i bilag XIV, kapitel V, fastsatte regler gælder for eksport fra Unionen af de i kapitlet beskrevne afledte produkter.«

Artikel 2

Bilag V og XIV til forordning (EU) nr. 142/2011 ændres som angivet i bilaget til nærværende forordning.

Artikel 3

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. februar 2017.

På Kommissionens vegne

Jean-Claude JUNKER

Formand

⁽¹⁾ Kommissionens beslutning 2006/766/EF af 6. november 2006 om lister over tredjelande og områder, hvorfra det er tilladt at importere toskallede bløddyr, pighuder, sækdyr, havsnegle og fiskevarer (EUT L 320 af 18.11.2006, s. 53).

I bilag V og XIV til forordning (EU) nr. 142/2011 foretages følgende ændringer:

1) Bilag V, kapitel III, afsnit 3, punkt 2, affattes således:

»2. Andet nedbrydningsaffald eller anden kompost end det/den i afsnit 2, punkt 3, litra b), omhandlede, der ikke opfylder kravene i dette afsnit, skal underkastes omdannelse eller kompostering på ny og, hvis der er tale om salmonella, håndteres eller bortskaffes i overensstemmelse med den kompetente myndigheds instrukser.«

2) I bilag XIV foretages følgende ændringer:

a) I tabel 2 i kapitel II, afsnit 1, affattes række nr. 12 således:

»12	Foder til selskabsdyr, herunder tyggepinde og tyggeben	a) For så vidt angår forarbejdet foder til selskabsdyr samt tyggepinde og tyggeben: materiale som omhandlet i artikel 35, litra a), nr. i) og ii). b) For så vidt angår rått foder til selskabsdyr: materiale som omhandlet i artikel 35, litra a), nr. iii).	Foderet til selskabsdyr samt tyggepindene og tyggebenene skal være fremstillet i overensstemmelse med bilag XIII, kapitel II.	a) For så vidt angår rått foder til selskabsdyr: tredjelande, der er opført i del 1 i bilag II til forordning (EU) nr. 206/2010 eller i bilag I til forordning (EF) nr. 798/2008, og hvorfra medlemsstaterne tillader import af fersk kød af de samme arter, og hvor kun ikke-udbenet kød er tilladt. For så vidt angår fiskemateriale, tredjelande, der er opført i bilag II til beslutning 2006/766/EF. b) For så vidt angår tyggepinde og tyggeben samt foder til selskabsdyr, bortset fra rått foder: tredjelande, der er opført i del 1 i bilag II til forordning (EU) nr. 206/2010, samt følgende lande: (JP) Japan (EC) Ecuador (LK) Sri Lanka (TW) Taiwan. For så vidt angår forarbejdet foder til selskabsdyr fremstillet af fiskemateriale, tredjelande, der er opført i bilag II til beslutning 2006/766/EF.	a) For så vidt angår dåsefoder til selskabsdyr: bilag XV, kapitel 3(A). b) For så vidt angår forarbejdet foder til selskabsdyr, bortset fra dåsefoder: bilag XV, kapitel 3(B). c) For så vidt angår tyggepinde og tyggeben: bilag XV, kapitel 3(C). d) For så vidt angår rått foder til selskabsdyr: bilag XV, kapitel 3(D).«

b) Følgende indsættes som kapitel V:

»KAPITEL V

REGLER FOR EKSPORT AF VISSE AFLEDTE PRODUKTER

Regler, der gælder for eksport af nedenstående afledte produkter, jf. artikel 25, stk. 4:

	Afledte produkter	Regler for eksport
1	Forarbejdet husdyrgødning og organisk gødning, kompost eller nedbrydningsaffald fra omdannelse til biogas, der ikke indeholder andre animalske bi-produkter eller afledte produkter end forarbejdet husdyrgødning	Forarbejdet husdyrgødning og organisk gødning, kompost eller nedbrydningsaffald fra omdannelse til biogas, der ikke indeholder andre animalske bi-produkter eller afledte produkter end forarbejdet husdyrgødning, skal mindst opfylde betingelserne i bilag XI, kapitel I, afsnit 2, litra a), b), d) og e).«

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2017/173**af 1. februar 2017****om ændring af forordning (EF) nr. 1292/2008 og af gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011 for så vidt angår navnet på indehaveren af godkendelse af *Bacillus amyloliquefaciens* CECT 5940 og *Enterococcus faecium* CECT 4515****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1831/2003 af 22. september 2003 om fodertilsætningsstoffer ⁽¹⁾, særlig artikel 13, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Norel S.A. har i henhold til artikel 13, stk. 3, i forordning (EF) nr. 1831/2003 indgivet en ansøgning med forslag til ændring af navnet på indehaveren af godkendelsen for så vidt angår Kommissionens forordning (EF) nr. 1292/2008 ⁽²⁾ og Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011 ⁽³⁾.
- (2) Ansøgeren hævder, at Evonik Nutrition & Care GmbH med virkning fra 4. juli 2016 har erhvervet markedsføringsrettighederne til fodertilsætningsstofferne *Bacillus amyloliquefaciens* CECT 5940 og *Enterococcus faecium* CECT 4515 fra Norel S.A. Ansøgeren har fremlagt relevante data til støtte for sin anmodning.
- (3) Den foreslåede ændring af navnet på indehaveren af godkendelsen er af rent administrativ art og indebærer ikke en ny vurdering af de pågældende tilsætningsstoffer. Den Europæiske Fødevarer sikkerhedsautoritet er blevet underrettet om ansøgningen.
- (4) For at gøre det muligt for Evonik Nutrition & Care GmbH at udnytte sine markedsføringsrettigheder er det nødvendigt at ændre vilkårene for de pågældende godkendelser.
- (5) Forordning (EF) nr. 1292/2008 og gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011 bør derfor ændres.
- (6) Da der ikke er sikkerhedsmæssige forhold, som kræver øjeblikkelig anvendelse af de ændringer, som ved nærværende forordning foretages i forordning (EF) nr. 1292/2008 og gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011, bør der indrømmes en overgangsperiode, hvori de eksisterende lagre kan afvikles.
- (7) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

*Artikel 1***Ændring af forordning (EF) nr. 1292/2008**

I anden kolonne i bilaget til forordning (EF) nr. 1292/2008 ændres »Norel S.A.« til »Evonik Nutrition & Care GmbH«.

⁽¹⁾ EUT L 268 af 18.10.2003, s. 29.⁽²⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 1292/2008 af 18. december 2008 om godkendelse af *Bacillus amyloliquefaciens* CECT 5940 (Ecobiol og Ecobiol plus) som fodertilsætningsstof (EUT L 340 af 19.12.2008, s. 36).⁽³⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011 af 5. september 2011 om godkendelse af et præparat af *Enterococcus faecium* CECT 4515 som fodertilsætningsstof til slagtekyllinger (indehaver af godkendelsen er Norel S.A.) (EUT L 229 af 6.9.2011, s. 7).

*Artikel 2***Ændring af gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011**

I gennemførelsesforordning (EU) nr. 887/2011 foretages følgende ændringer:

- a) I titlen ændres »Norel S.A.« til »Evonik Nutrition & Care GmbH«.
- b) I anden kolonne i bilaget ændres »Norel S.A.« til »Evonik Nutrition & Care GmbH«.

*Artikel 3***Overgangsforanstaltninger**

Eksisterende lagre af tilsætningsstofferne, som er i overensstemmelse med de bestemmelser, der var gældende før denne forordnings ikrafttrædelse, kan fortsat markedsføres og anvendes, indtil de er udtømt.

*Artikel 4***Ikrafttrædelse**

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. februar 2017.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2017/174**af 1. februar 2017****om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,under henvisning til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 af 7. juni 2011 om nærmere bestemmelser for anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår frugt og grøntsager og forarbejdede frugter og grøntsager ⁽²⁾, særlig artikel 136, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes der på basis af resultatet af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguayrunden kriterier for Kommissionens fastsættelse af faste importværdier for tredjelande for de produkter og perioder, der er anført i del A i bilag XVI til nævnte forordning.
- (2) Der beregnes hver arbejdsdag en fast importværdi i henhold til artikel 136, stk. 1, i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 under hensyntagen til varierende daglige data. Derfor bør nærværende forordning træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

De faste importværdier som omhandlet i artikel 136 i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes i bilaget til nærværende forordning.

*Artikel 2*Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. februar 2017.

*På Kommissionens vegne**For formanden*

Jerzy PLEWA

Generaldirektør

Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af
Landdistrikter⁽¹⁾ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671.⁽²⁾ EUT L 157 af 15.6.2011, s. 1.

BILAG

Faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

(EUR/100 kg)		
KN-kode	Tredjelandskode ⁽¹⁾	Fast importværdi
0702 00 00	IL	299,8
	MA	122,9
	TR	153,5
	ZZ	192,1
0707 00 05	MA	48,2
	TR	192,3
	ZZ	120,3
0709 91 00	EG	79,4
	ZZ	79,4
0709 93 10	MA	172,1
	TR	261,6
	ZZ	216,9
0805 10 22, 0805 10 24, 0805 10 28	EG	44,2
	MA	45,8
	TN	52,9
	TR	72,7
	ZZ	53,9
0805 21 10, 0805 21 90, 0805 29 00	EG	97,9
	IL	143,2
	JM	112,4
	MA	88,2
	TR	83,6
	ZZ	105,1
0805 22 00	IL	139,8
	MA	83,3
	ZZ	111,6
0805 50 10	EG	85,5
	TR	85,8
	ZZ	85,7
0808 10 80	US	186,4
	ZZ	186,4
0808 30 90	CL	81,7
	CN	101,0
	TR	154,0
	ZA	98,4
	ZZ	108,8

⁽¹⁾ Landefortegnelse fastsat ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1106/2012 af 27. november 2012 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 471/2009 om fællesskabsstatistikker over varehandelen med tredjelande for så vidt angår ajourføring af den statistiske lande- og områdefortegnelse (EUT L 328 af 28.11.2012, s. 7). Koden »ZZ« = »anden oprindelse«.

AFGØRELSE

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2017/175

af 25. januar 2017

om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til overnatningssteder

(meddelt under nummer C(2017) 299)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket ⁽¹⁾, særlig artikel 8, stk. 2,

efter høring af Den Europæiske Unions Miljømærkenævn og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ifølge forordning (EF) nr. 66/2010 kan serviceydelser, hvis miljøbelastning er nedbragt gennem hele deres livscyklus, tildeles EU-miljømærket.
- (2) Forordning (EF) nr. 66/2010 foreskriver, at der fastsættes specifikke EU-miljømærkekriterier for hver produktgruppe.
- (3) Ved Kommissionens beslutning 2009/564/EF ⁽²⁾ og 2009/578/EF ⁽³⁾ er der fastlagt miljøkriterier og dertil knyttede krav til vurdering og verifikation for henholdsvis campingpladseydelser og serviceydelsen overnatning, som gælder frem til den 31. december 2016.
- (4) Med sigte på bedre at afspejle de fælles karakteristika for campinydelser og serviceydelsen overnatning og for at opnå synergivirkninger fra en fælles tilgang til disse produktgrupper og sikre størst mulig effektivitet i forvaltningen af kriterierne anses det for hensigtsmæssigt at sammenlægge produktgrupperne til én produktgruppe med betegnelsen »overnatningssteder«.
- (5) De reviderede kriterier tager sigte på at fremme brugen af vedvarende energikilder, spare energi og vand, begrænse produktionen af affald og forbedre lokalmiljøet. De reviderede kriterier og de tilhørende vurderings- og verifikationskrav bør af hensyn til produktgruppens innovationscyklus gælde i fem år efter meddelelsen af denne afgørelse.

⁽¹⁾ EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning 2009/564/EF af 9. juli 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til campingpladseydelser (EUT L 196 af 28.7.2009, s. 36).

⁽³⁾ Kommissionens beslutning 2009/578/EF af 9. juli 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til serviceydelsen overnatning (EUT L 198 af 30.7.2009, s. 57).

- (6) En kode for produktgruppen er en integreret del af EU-miljømærkeregistreringsnumre. Det er nødvendigt at tildele produktgruppen et kodenummer, så de kompetente myndigheder kan tildele et EU-miljømærkeregistreringsnummer til overnatningssteder, der overholder EU-miljømærkekriterierne.
- (7) Beslutning 2009/564/EF og 2009/578/EF bør ophæves.
- (8) Det er hensigtsmæssigt at indrømme en overgangsperiode til ansøgere, som har fået tildelt EU-miljømærket for serviceydelsen overnatning eller campingpladsydelser på grundlag af kriterierne i henholdsvis beslutning 2009/564/EF og 2009/578/EF, så de får tilstrækkelig tid til at tilpasse deres produkter til de reviderede kriterier og krav. Ansøgere bør også have mulighed for at indgive ansøgninger baseret på miljøkriterierne i beslutning 2009/564/EF og 2009/578/EF i en tilstrækkelig lang periode.
- (9) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 16 i forordning (EF) nr. 66/2010 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

1. Produktgruppen »overnatningssteder« omfatter tilrådighedsstillelse af serviceydelsen overnatning og campingpladsydelser samt enhver af de følgende supplerende ydelser, som forvaltes af overnatningsstedet:
  - 1) mad
  - 2) fritids- eller fitnessfaciliteter
  - 3) grønne områder
  - 4) lokaler til begivenheder som erhvervskonferencer, møder eller kurser
  - 5) sanitære faciliteter, bade- og madlavningsfaciliteter eller informationsfaciliteter til fælles brug af turister, rejsende eller logerende på campingpladser.
2. Transportydelser og fornøjelsesrejser er ikke omfattet af produktgruppen »overnatningssteder«

Artikel 2

I denne afgørelse forstås ved:

- 1) »serviceydelsen overnatning«: tilrådighedsstillelse mod betaling af et indendørs overnatningssted i værelser, som mindst indeholder en seng, og af egne eller fælles sanitære faciliteter, og som tilbydes turister, rejsende og logerende
- 2) »campingpladsydelser«: tilrådighedsstillelse mod betaling af standpladser udstyret til at kunne betjene: telte, campingvogne, beboelsesvogne, campletter, hytter eller lejligheder, og af egne eller fælles sanitære faciliteter, som tilbydes turister, rejsende og logerende
- 3) »mad«: morgenmad eller andre måltider
- 4) »fritids- og fitnessfaciliteter«: saunaer, svømmebassiner, sportsfaciliteter og wellnesscentre, som gæster eller udefrakommende eller begge har adgang til
- 5) »grønne områder«: parker, haver eller andre friarealer, som er åbne for turister, rejsende og logerende.

Artikel 3

For at få tildelt EU-miljømærket i medfør af forordning (EF) nr. 66/2010 skal et overnatningssted være omfattet af produktgruppen »overnatningssteder« som defineret i denne afgørelses artikel 1, og opfylde alle de følgende krav samt de tilhørende krav til vurdering og verifikation, jf. bilaget til denne afgørelse:

- a) det skal opfylde alle kriterierne i del A i bilaget til denne afgørelse
- b) det skal opfylde et tilstrækkeligt antal kriterier i del B i bilaget til denne afgørelse for at kunne opnå det fornødne antal point, jf. artikel 4 og 5.

Artikel 4

1. I forbindelse med artikel 3, litra b), skal serviceydelsen overnatning opnå mindst 20 point.
2. Mindsteantallet af point, der kræves i henhold til stk. 1, forhøjes således:
  - a) med 3 point, hvis forvalteren eller ejeren af serviceydelsen overnatning serverer mad
  - b) med 3 point, hvis forvalteren eller ejeren af serviceydelsen overnatning stiller grønne områder til rådighed for gæsterne
  - c) med 3 point, hvis forvalteren eller ejeren af serviceydelsen overnatning stiller fritids- eller fitnessfaciliteter til rådighed, og 5 point, hvis disse fritids- eller fitnessfaciliteter er et wellnesscenter, som er åben for udefrakommende.

Artikel 5

1. I forbindelse med artikel 3, litra b), skal campingpladsydelser opnå mindst 20 point eller, hvis der udbydes kollektive ydelser, mindst 24 point.
2. Mindsteantallet af point, der kræves i henhold til stk. 1, forhøjes således:
  - a) med 3 point, hvis forvalteren eller ejeren af campingpladsydelserne overnatning serverer mad
  - b) med 3 point, hvis forvalteren eller ejeren af campingpladsydelserne stiller grønne områder til rådighed for gæsterne
  - c) med 3 point, hvis forvalteren eller ejeren af campingpladsydelserne stiller fritids- eller fitnessfaciliteter til rådighed, og 5 point, hvis disse fritids- eller fitnessfaciliteter er et wellnesscenter, som er åben for udefrakommende.

Artikel 6

Miljøkriterierne for produktgruppen »overnatningssteder« og de krav til vurdering og verifikation, der er knyttet til disse kriterier, gælder i fem år fra meddelelsen af denne afgørelse.

Artikel 7

Til administrative formål er kodenummeret for produktgruppen »overnatningssteder« »051«.

Artikel 8

Beslutning 2009/564/EF og 2009/578/EF ophæves.

Artikel 9

Som en undtagelse fra artikel 8 kan EU-miljømærkeansøgninger, der indgives for produkter i produktgrupperne »serviceydelsen overnatning« eller »campingpladsydelser« inden to måneder efter datoen for meddelelse af denne afgørelse, enten baseres på kriterierne i beslutning 2009/578/EF eller beslutning 2009/564/EF eller på kriterierne i denne afgørelse.

Når EU-miljømærket tildeles på grundlag af kriterierne i beslutning 2009/564/EF eller beslutning 2009/578/EF, kan det anvendes i 20 måneder fra datoen for meddelelse af nærværende afgørelse.

Artikel 10

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. januar 2017.

På Kommissionens vegne
Karmenu VELLA
Medlem af Kommissionen

BILAG

GENERELLE FORHOLD

KRITERIER FOR EU-MILJØMÆRKET

Kriterier for tildeling af EU-miljømærket til overnatningssteder:

Obligatoriske kriterier*Generelle forvaltningskriterier*

Kriterium 1. Grundlag for et miljøledelsessystem

Kriterium 2. Uddannelse af personalet

Kriterium 3. Information til gæster

Kriterium 4. Generelt vedligehold

Kriterium 5. Forbrugsovervågning

Kriterier for energi

Kriterium 6. Energieffektive rum- og vandopvarmningsanlæg

Kriterium 7. Energieffektive klimaanlæg og luftbårne varmepumpeanlæg

Kriterium 8. Energieffektiv belysning

Kriterium 9. Termostatregulering

Kriterium 10. Automatisk sluk af opvarmning, ventilation, klimakontrol og belysning

Kriterium 11. Udendørs apparater til opvarmning og klimakontrol

Kriterium 12. Køb af el fra en leverandør, der bruger vedvarende energikilder

Kriterium 13. Kul og fyringsolie

Kriterier for vand

Kriterium 14. Effektive vandinstallationer: Vandhaner i badeværelser og brusere

Kriterium 15. Effektive vandinstallationer: Toiletter og urinaler

Kriterium 16. Begrænsning af tøjvask ved hjælp af genbrug af håndklæder og sengetøj

Kriterier for affald og spildevand

Kriterium 17. Forebyggelse af affald: Plan for begrænsning af madspild ved madservering

Kriterium 18. Forebyggelse af affald: Engangsprodukter

Kriterium 19. Affaldssortering og aflevering til genanvendelse

Andre kriterier

Kriterium 20. Rygeforbud i fællesrum

Kriterium 21. Fremme af miljøvenlige transportformer

Kriterium 22. Oplysninger på EU-miljømærket

Valgfrie kriterier*Generelle forvaltningskriterier*

Kriterium 23. EMAS-registrering, ISO-certificering af overnatningsstedet (op til 5 point)

Kriterium 24. EMAS-registrering eller ISO-certificering af leverandører (op til 5 point)

Kriterium 25. Miljømærkede serviceydelser (op til 4 point)

Kriterium 26. Kommunikation og oplysning om miljø- og samfundsforhold (op til 2 point)

Kriterium 27. Forbrugsovervågning: Energi- og vandmålere (op til 2 point)

Kriterier for energi

Kriterium 28. Energieffektive apparater til rum- og vandopvarmning (op til 3 point)

Kriterium 29. Energieffektive klimaanlæg og luftbårne varmepumpeanlæg (op til 3,5 point)

Kriterium 30. Luftbårne varmepumpeanlæg op til 100 kW varmeydelse (3 point)

Kriterium 31. Energieffektive husholdningsapparater og energieffektiv belysning (op til 4 point)

Kriterium 32. Varmegenvinding (op til 3 point)

Kriterium 33. Termostatregulering og vinduesisolering (op til 4 point)

Kriterium 34. Automatisk sluk af anlæg/udstyr (op til 4,5 point)

Kriterium 35. Fjernvarme/køling og køling fra kraftvarmeproduktion (op til 4 point)

Kriterium 36. Elektriske håndtørre med sensor (1 point)

Kriterium 37. Emissioner fra anlæg til rumopvarmning (1,5 point)

Kriterium 38. Køb af el fra en leverandør, der bruger vedvarende energikilder (op til 4 point)

Kriterium 39. Egenproduktion af el fra vedvarende energikilder (op til 5 point)

Kriterium 40. Varmeenergi fra vedvarende energikilder (op til 3,5 point)

Kriterium 41. Opvarmning af svømmebassin (op til 1,5 point)

Kriterier for vand

Kriterium 42. Effektive vandinstallationer: Vandhaner i badeværelser og brusere (op til 4 point)

Kriterium 43. Effektive vandinstallationer: Toiletter og urinaler (op til 4,5 point)

Kriterium 44. Opvaskemaskiners vandforbrug (2,5 point)

Kriterium 45. Vaskemaskiners vandforbrug (3 point)

Kriterium 46. Angivelse af vandets hårdhed (op til 1,5 point)

Kriterium 47. Optimeret styring af svømmebassin (op til 2,5 point)

Kriterium 48. Genbrug af regnvand og genvundet vand (op til 3 point)

Kriterium 49. Effektiv havevanding (op til 1,5 point)

Kriterium 50. Hjemmehørende eller ikkeinvasive ikkehjemmehørende arter anvendt i udendørs beplantninger (op til 2 point)

Kriterier for affald og spildevand

- Kriterium 51. Papirprodukter (op til 2 point)
- Kriterium 52. Varige forbrugsgoder (op til 4 point)
- Kriterium 53. Servering af drikkevarer (op til 2 point)
- Kriterium 54. Indkøb af vaske- og opvaskemidler samt toiletartikler (op til 2 point)
- Kriterium 55. Minimering af brug af rengøringsmidler (1,5) point
- Kriterium 56. Afisning (1 point)
- Kriterium 57. Brugte tekstiler og møbler (op til 2 point)
- Kriterium 58. Kompostering (op til 2 point)
- Kriterium 59. Behandling af spildevand (op til 3 point)

Andre kriterier

- Kriterium 60. Rygeforbud i værelserne (1 point)
- Kriterium 61. Socialpolitik (op til 2 point)
- Kriterium 62. Køretøjer til vedligehold (op til 1 point)
- Kriterium 63. Tilbud om mere miljøvenlig transport (op til 2,5 point)
- Kriterium 64. Ikkeforseglede overflader (op til 1 point)
- Kriterium 65. Lokale produkter og økologiske produkter (op til 4 point)
- Kriterium 66. Undgåelse af pesticider (op til 2 point)
- Kriterium 67. Yderligere miljøtiltag eller sociale tiltag (op til 3 point)

VURDERING OG VERIFIKATION

De specifikke vurderings- og verifikationskrav er anført direkte under hvert kriterium i del A og B.

Hvis ansøgeren skal fremlægge erklæringer, dokumentation, analyser, prøvningsrapporter eller andet belæg for, at kriterierne er opfyldt, kan disse stamme fra ansøgeren og/eller dennes leverandør(er) alt efter omstændighederne.

De ansvarlige organer skal fortrinsvis anerkende attester udstedt af organer, der er akkrediteret i henhold til de relevante harmoniserede standarder for prøvnings- og kalibreringslaboratorier, og verifikationer fra organer, der er akkrediteret i henhold til de relevante harmoniserede standarder for organer, der certificerer produkter, processer og tjenester. Akkreditering foregår efter bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 ⁽¹⁾.

Oplysninger, som er udtræk af miljøredegørelser, der er indgivet i medfør af EU's ordning for miljøledelse og miljørevision ⁽²⁾ (EMAS), anses for ligeværdige med de attester, der er nævnt i det foregående.

Der kan eventuelt anvendes andre prøvningsmetoder end dem, der er anført for de enkelte kriterier, hvis det ansvarlige organ, der skal vurdere ansøgningen, accepterer dem som ligeværdige.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1221/2009 af 25. november 2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 761/2001 og Kommissionens beslutning 2001/681/EF og 2006/193/EF (EUT L 342 af 22.12.2009, s. 1).

De ansvarlige organer kan om nødvendigt kræve underbyggende dokumentation og foretage uafhængig verifikation.

De ansvarlige organer skal gennemføre et indledende kontrolbesøg på stedet før tildelingen af EU-miljømærkelicensen og kan gennemføre opfølgende periodiske kontrolbesøg på stedet i den periode, hvor miljømærket indehaves.

Det er en forudsætning, at serviceydelseerne opfylder alle de respektive lovkrav i det eller de lande, hvor »overnatningsstedet« er beliggende. Navnlig følgende skal være sikret:

1. De fysiske strukturer overholder EU's og nationale og lokale love og forskrifter med hensyn til energieffektivitet og varmeisolering, vandressourcer, vandbehandling og bortledning af spildevand (herunder fra kemiske toiletter), affaldsindsamling og bortskaffelse, vedligehold og reparation af udstyr, sikkerheds- og sundhedsforskrifter og alle relevante love eller forskrifter for området for så vidt angår bevarelse af landskabet eller biodiversiteten.
2. Virksomheden er klar til drift og registreret efter nationale eller lokale forskrifter, og dens personale skal være beskæftiget og forsikret i overensstemmelse med lovgivningen. I denne forbindelse skal personalet have en skriftlig kontrakt i overensstemmelse med den nationale lovgivning, personalet skal betales mindst den nationale eller regionale mindsteløn i henhold til kollektive aftaler (er der ingen kollektive aftaler, skal personalet betales mindst den lovpligtige nationale eller regionale mindsteløn), og personalets arbejdstid skal være i overensstemmelse med den nationale lovgivning.

Ansøgeren skal erklære og dokumentere serviceydelsens opfyldelse af disse krav ved hjælp af uafhængig verifikation eller dokumentation, uden at dette berører national databeskyttelseslovgivning (f.eks. byggetilladelse, erklæringer fra tekniske fagfolk om, hvordan national lovgivning og lokale forskrifter vedrørende de ovennævnte bygningsaspekter er opfyldt, en genpart af en skriftligt fastlagt socialpolitik, kopier af kontrakter, udskrifter af medarbejderes registrering i socialsikrings-systemet, officiel dokumentation/registerudskrift med navne og antal medarbejdere fra de lokale myndigheders arbejdstilsyn eller disses repræsentant). Derudover kan der gennemføres direkte interviews med vilkårligt udvalgte ansatte under kontrolbesøg på stedet.

DEL A

KRITERIER SOM OMHANDLET I ARTIKEL 3, LITRA a)

GENEREL FORVALTNING

Kriterium 1. Grundlag for et miljøledelsessystem

Overnatningsstedet skal etablere grundlaget for et miljøledelsessystem ved at implementere følgende processer:

- en **miljøpolitik**, som udpeger de mest relevante aspekter med hensyn til energi, vand og affald for overnatningsstedet
- en detaljeret **handlingsplan**, som fastlægger mål for miljøpræstationer for så vidt angår de udpegede miljøaspekter, som skal fastsættes mindst hvert andet år, under hensyntagen til de krav, der er fastsat i afgørelsen om dette EU-miljømærke.

Hvis de miljøaspekter, der er udpeget, ikke behandles under dette EU-miljømærke, bør målene fortrinsvis baseres på de miljøpræstationsindikatorer og benchmarks for højeste kvalitet, der er fastsat i referencedokumentet for bedste miljøledelsespraksis for turistsektoren ⁽¹⁾ (EMAS)

- en **intern evalueringsproces**, som giver mulighed for mindst at verificere virksomhedens årlige præstationer i forbindelse med de mål, der er fastsat i handlingsplanen, og at iværksætte korregerende foranstaltninger, hvis det er nødvendigt.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse (EU) 2016/611 af 15. april 2016 om referencedokumentet om bedste praksis for miljøledelse, sektorspecifikke miljøpræstationsindikatorer og benchmarks for højeste kvalitet for turistsektoren, jf. forordning (EF) nr. 1221/2009 om organisationers frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøledelse og miljørevision (EMAS) (EUT L 104 af 20.4.2016, s. 27).

Oplysninger om processerne nævnt i det foregående afsnit skal være tilgængelige, så gæster og personale kan konsultere dem.

Kommentarer og tilbagemeldinger fra gæster, som indsamles via det spørgeskema, der er omhandlet i kriterium 3, skal gennemgås i den interne evalueringsproces og om nødvendigt i forbindelse med handlingsplanen.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med:

- en kopi af miljøpolitikken
- handlingsplanen og
- evalueringsrapporten, som skal forelægges det ansvarlige organ inden 2 år efter ansøgningen, og i en ajourført udgave hvert andet år derefter.

Ansøgere, som er EMAS-registreret eller ISO 14001-certificeret, anses for at opfylde kravene. I dette tilfælde forelægges ISO 14001-certifikatet eller EMAS-registreringen som dokumentation. Hvis der foreligger en ISO 14001-certificering, vedlægges ansøgningen en rapport, der sammenfatter præstationerne for så vidt angår de mål, der er fastsat i handlingsplanen.

Kriterium 2. Uddannelse af personalet

- a) Overnatningsstedet skal gøre information og uddannelse tilgængeligt for personalet (heriblandt underkontraheret eksternt personale), herunder skriftlige procedurer eller manualer, for at sikre brugen af miljøforanstaltninger og udbrede kendskabet til en miljøforsvarlig adfærd i overensstemmelse med de obligatoriske og de relevante valgfrie kriterier for dette EU-miljømærke. Navnlig følgende aspekter skal indgå i personalets uddannelse:
- i) overnatningsstedets miljøpolitik og handlingsplan samt kendskab til EU's miljømærke for overnatningssteder
  - ii) energibesparende foranstaltninger i forbindelse med belysnings-, klimakontrol- og varmesystemer, når personalet forlader et rum eller vinduer åbnes
  - iii) vandspareforanstaltninger i forbindelse med tjek for utætheder, vanding, skiftehyppighed for sengetøj og håndklæder og returskylning af svømmebassinfilter
  - iv) foranstaltninger med henblik på at minimere brugen af kemikalier i forbindelse med kemiske produkter til rengøring, opvask, desinfektion og vask samt andre særlige renseprodukter (f.eks. til returskylning af svømmebassinfiltere), som kun anvendes, hvor det er nødvendigt, og hvis der findes information om dosering, skal forbrugsgrænserne for de nævnte produkter være dem, der er anført på emballagen eller anbefalet af producenten
  - v) affaldsbegrænsning og sortering i forbindelse med affaldsemner og affaldskategorier
  - vi) miljøvenlige transportmuligheder til rådighed for personalet
  - vii) i henhold til kriterium 3 de relevante oplysninger, som personalet skal give gæsterne.
- b) Der afholdes en passende uddannelse af nyansat personale inden fire uger efter ansættelsen og en efteruddannelse inden for de ovennævnte aspekter for resten af personalet mindst en gang om året.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med nærmere oplysninger om uddannelsesprogrammet, indholdet af dette og en angivelse af, hvilke medarbejdere der har modtaget hvilken form for uddannelse og hvornår. Personaleuddannelsens art og tidspunkt registreres som dokumentation for, at efteruddannelsen har fundet sted.

Kriterium 3. Information til gæster

- a) Overnatningsstedet skal også stille information til rådighed for gæster for at sikre brugen af miljøforanstaltninger og udbrede kendskabet til en miljøforsvarlig adfærd i overensstemmelse med de obligatoriske og de relevante valgfrie kriterier for dette EU-miljømærke. Informationen skal aktivt gives gæsterne mundtligt eller skriftligt i receptionen eller på værelserne og skal navnlig omfatte følgende aspekter:
- i) overnatningsstedets miljøpolitik og kendskab til EU's miljømærke for overnatningssteder
  - ii) energibesparende foranstaltninger i forbindelse med belysnings-, klimakontrol- og varmesystemer, når gæsterne forlader et rum eller vinduer åbnes
  - iii) vandspareforanstaltninger i forbindelse med tjek for utætheder og skiftehyppighed for sengetøj og håndklæder
  - iv) affaldsbegrænsning og sortering i forbindelse med affaldsemner og affaldskategorier samt affald, som ikke må udledes med spildevandet. Herudover skal der være et opslag eller andet informationsmateriale med råd om, hvordan fødevarerspild undgås, i det rum, hvor der serveres morgenmad, og det rum, hvor der serveres aftenmåltider
  - v) miljøvenlige transportmuligheder til rådighed for gæsterne
  - vi) overnatningsstedet skal stille information til rådighed for gæsterne om de lokale turistseværdigheder og attraktioner, vejvisere over lokalområdet, lokale restauranter, markeder og lokalt håndværk.
- b) Gæsterne gives et spørgeskema, via internettet eller på overnatningsstedet, om deres syn på overnatningsstedets generelle miljøaspekter, der er anført i litra a), og deres overordnede tilfredshed med overnatningsstedets faciliteter og serviceydelser. Der skal være en klar procedure for registrering af gæsters bemærkninger, hvilke svar der er givet, og hvilke korregerende foranstaltninger der er iværksat.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med kopier af informationerne til gæsterne. Ansøgeren skal angive, hvilke procedurer der findes for uddeling og indsamling af oplysningerne og spørgeskemaet samt for at tage hensyn til tilbagemeldingerne.

Kriterium 4. Generelt vedligehold

Forebyggende vedligehold af apparater/udstyr skal mindst udføres årligt, eller oftere, hvis dette er lovpligtigt eller påkrævet ifølge fabrikantens instruktioner. Vedligehold skal omfatte tjek af eventuelle utætheder og kontrol af, at som minimum energiforbrugende apparater (f.eks. varme, ventilation og klimakontrol — HVAC) og vandrelateret udstyr (f.eks. sanitetsarmaturer, vandingssystemer osv.) på overnatningsstedet fungerer korrekt.

Anlæg eller udstyr, der anvender kølemidler, som er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 517/2014 ⁽¹⁾, skal kontrolleres og vedligeholdes således:

- a) for anlæg eller udstyr, der indeholder fluorholdige drivhusgasser i mængder på 5 ton CO₂-ækvivalenter eller derover, men mindre end 50 ton CO₂-ækvivalenter: mindst hver 12. måned eller, hvis der er installeret et lækagedetektionssystem, mindst hver 24. måned
- b) for anlæg eller udstyr, der indeholder fluorholdige drivhusgasser i mængder på 50 ton CO₂-ækvivalenter eller derover, men mindre end 500 ton CO₂-ækvivalenter: mindst hver sjette måned eller, hvis der er installeret et lækagedetektionssystem, mindst hver 12. måned
- c) for anlæg eller udstyr, der indeholder fluorholdige drivhusgasser i mængder på 500 ton CO₂-ækvivalenter eller derover: mindst hver tredje måned eller, hvis der er installeret et lækagedetektionssystem, mindst hver sjette måned.

Alle vedligeholdsaktiviteter skal registreres i et særligt vedligeholdregister med angivelse af de omtrentlige mængder vand, der lækker fra vandtilførselsudstyret.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 517/2014 af 16. april 2014 om fluorholdige drivhusgasser og om ophævelse af forordning (EF) nr. 842/2006 (EUT L 150 af 20.5.2014, s. 195).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med en kort beskrivelse af vedligeholdelsesprogrammet, nærmere oplysninger om de personer/virksomheder, der udfører vedligehold, og vedligeholdelsesregistret.

Kriterium 5. Forbrugsovervågning

Overnatningsstedet skal have procedurer for at indsamle og overvåge data månedligt eller mindst årligt for følgende aspekter som minimum:

- a) specifikt energiforbrug (kWh/overnatning og/eller kWh/m² (indendørs areal)år)
- b) andel af det endelige energiforbrug, der kommer fra vedvarende energi, som produceres på stedet (%)
- c) vandforbrug pr. overnatning (liter/overnatning), herunder vand anvendt til vanding (hvis relevant) samt andre aktiviteter i forbindelse med vandforbrug
- d) affaldsproduktion pr. overnatning (kg/overnatning). Madspild overvåges separat ⁽¹⁾
- e) forbrug af kemiske produkter til rengøring, opvask, vask, desinfektion og andre særlige renseprodukter (f.eks. til returskylning af svømmebassinfiler) (kg eller liter/overnatning), med angivelse af, om de er klar til brug eller ufortyndet
- f) andel af ISO type I-mærkede produkter (%), der anvendes, jf. de relevante valgfrie kriterier for denne afgørelse om EU-miljømærket.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med en beskrivelse af procedurerne for indsamling og overvågning. Overnatningsstedet skal forelægge en kort sammenfatning af de indsamlede data for de i det foregående nævnte forbrugsparametre, sammen med den interne evalueringsrapport omhandlet i kriterium 1, som skal forelægges det ansvarlige organ inden 2 år efter ansøgningen og derefter hvert andet år.

ENERGI

Kriterium 6. Energieffektive rum- og vandopvarmningsanlæg

- a) Vandbårne rumopvarmningsanlæg, der installeres i EU-miljømærkets gyldighedsperiode, skal:
  - i) være en højeffektiv kraftvarmehenhed, jf. definitionen i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU ⁽²⁾, eller
  - ii) have en årsvirkningsgrad ved rumopvarmning og/eller overholde GHG-emissionsgrænser, som fastsat i de følgende tabeller, beregnet som anført i Kommissionens afgørelse 2014/314/EU ⁽³⁾:

Type vandbåret anlæg til rumopvarmning	Effektivitetsindikator
Alle anlæg til rumopvarmning undtagen kedelanlæg fyret med fast biomasse og varmepumpeanlæg	Mindste årsvirkningsgrad ved rumopvarmning (η_s) $\geq$ 98 %
Kedelanlæg fyret med fast biomasse	Mindste årsvirkningsgrad ved rumopvarmning (η_s) $\geq$ 79 %

⁽¹⁾ Relevant, hvis der serveres mad og de lokale affaldsbehandlingsfaciliteter giver mulighed for separat indsamling af organisk affald.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse 2014/314/EU af 28. maj 2014 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til vandbårne varmeforsyningsanlæg (EUT L 164 af 3.6.2014, s. 83).

Type vandbåret anlæg til rumopvarmning	Effektivitetsindikator
Varmepumpeanlæg (der er to optioner for varmepumper, som anvender kølemedler med GWP $\leq 2\,000$, option 2 er obligatorisk for varmepumpeanlæg, som anvender kølemedler med GWP $\leq 2\,000$)	Option 1 — Mindste årsvirkningsgrad ved rumopvarmning/kølemedlets GWP-værdi
	$\eta_s \geq 107\%/[0 - 500]$
	$\eta_s \geq 110\%/(500 - 1\,000)$
	$\eta_s \geq 120\%/(1\,000 - 2\,000)$
	Option 2 — GHG-emissionsgrænser
	150 g CO ₂ -ækvivalent/kWh varmeydelse

- b) Produkter til lokal rumopvarmning, der installeres i EU-miljømærkets gyldighedsperiode, skal opfylde kravene til mindste årsvirkningsgrad, der er fastsat i Kommissionens forordning (EU) 2015/1185 ⁽¹⁾ eller i Kommissionens forordning (EU) 2015/1188 ⁽²⁾.
- c) Produkter til vandopvarmning, der installeres i EU-miljømærkets gyldighedsperiode, skal mindst overholde følgende energieffektivitetsindikatorer:

Type apparat til vandopvarmning	Energi Effektivitetsindikator
Alle vandvarmere med en oplyst lastprofil $\leq S$	Energiklasse A ^(b)
Alle vandvarmere undtagen varmepumpevandvarmere med en oplyst lastprofil $> S$ og $\leq XXL$	Energiklasse A ^(b)
Varmepumpevandvarmere med en oplyst lastprofil $> S$ og $\leq XXL$	Energiklasse A+ ^(b)
Alle vandvarmere med en oplyst lastprofil $> XXL$ (3XL og 4XL)	Energieffektivitetsklasse ved vandopvarmning $\geq 131\%$ ^(c)

^(b) Som defineret i bilag II til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 812/2013 ⁽¹⁾.

^(c) Som defineret i bilag VI til Kommissionens forordning (EU) nr. 814/2013 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 812/2013 af 18. februar 2013 om supplerende af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af vandvarmere og varmtvandsbeholdere samt pakker med vandvarmer og solvarmekomponent (EUT L 239 af 6.9.2013, s. 83).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 814/2013 af 2. august 2013 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af vandvarmere og varmtvandsbeholdere (EUT L 239 af 6.9.2013, s. 162).

- d) Eksisterende kraftvarmeanheder skal opfylde definitionen af højeffektiv i bilag III til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF ⁽³⁾, eller bilag II til direktiv 2012/27/EU, hvis de er installeret efter den 4. december 2012.
- e) Eksisterende varmtvandskedler, der anvender flydende eller gasformigt brændsel i henhold til definitionen i Rådets direktiv 92/42/EØF ⁽⁴⁾, skal have en standard for virkningsgrad, som mindst er ækvivalent med tre stjerner, jf. samme direktiv. Virkningsgraden for kedler, der ikke er omfattet af direktiv 92/42/EØF, skal være i overensstemmelse med fabrikantens instruktioner og med nationale og lokale forskrifter om virkningsgrad, men en virkningsgrad på under 88 % accepteres ikke for sådanne eksisterende kedler (medmindre det er biomassekedler).

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EU) 2015/1185 af 24. april 2015 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel (EUT L 193 af 21.7.2015, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) 2015/1188 af 28. april 2015 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af produkter til lokal rumopvarmning (EUT L 193 af 21.7.2015, s. 76).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked og om ændring af direktiv 92/42/EØF (EUT L 52 af 21.2.2004, s. 50).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 92/42/EØF af 21. maj 1992 om krav til virkningsgrad i nye varmtvandskedler, der anvender flydende eller luftformigt brændsel (EFT L 167 af 22.6.1992, s. 17).

Vurdering og verifikation

Hvad angår krav i litra a), b) og c), skal licensindehaveren oplyse det ansvarlige organ om nyinstallationen inden for EU-miljømærkets gyldighedsperiode af de relevante apparater og stille tekniske specifikationer til rådighed fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af rum- og vandopvarmningsanlæg, som angiver, hvordan den krævede virkningsgrad nås. EU-miljømærkede vandbårne opvarmningsprodukter anses for at overholde kravet i litra a), nr. ii). Produkter med andre ISO type I-mærker, som opfylder et af kravene i litra a)-e), anses for at opfylde det respektive litra under dette kriterium. Hvis der anvendes EU-miljømærkede vandbårne opvarmningsprodukter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller et emballagemærke, som viser, at det er tildelt i henhold til afgørelse 2014/314/EU. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller et emballagemærke og angive de ISO type I-mærkekrav, der er anført i litra a)-e). Hvad angår kravene i litra d) og e), skal ansøgeren stille de tekniske specifikationer til rådighed fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af rum- og vandopvarmningsanlæg, som angiver, hvordan den krævede virkningsgrad nås.

Kriterium 7. Energieffektive klimaanlæg og luftbårne varmepumpeanlæg

Husholdningsklimaanlæg og luftbårne varmepumpeanlæg til husholdninger, som installeres i EU-miljømærkets gyldighedsperiode, skal mindst have følgende relevante energiklasser, jf. definitionen i Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 626/2011 ⁽¹⁾:

Art	Energieffektivitetsklasse (køling/opvarmning)
Monosplit < 3kW	A+++ / A+++
Monosplit 3-4 kW	A+++ / A+++
Monosplit 4-5 kW	A+++ / A++
Monosplit 5-6 kW	A+++ / A+++
Monosplit 6-7 kW	A++ / A+
Monosplit 7-8 kW	A++ / A+
Monosplit > 8kW	A++ / A++
Multi-split	A++ / A+

Bemærk: Dette kriterium gælder for elnettilsluttede klimaanlæg og luftbårne varmepumpeanlæg med en nominel ydelse ≤ 12 kW for køling, eller opvarmning, hvis produktet ikke har en kølefunktion. Dette kriterium gælder ikke for anlæg, som anvender andre energikilder end elektricitet; ej heller gælder det for anlæg, hvor enten kondensator- eller fordampersiden eller begge ikke bruger luft som varmeoverføringsmedie.

Vurdering og verifikation

Licensindehaveren skal oplyse det ansvarlige organ om nyinstallation inden for EU-miljømærkets gyldighedsperiode og stille tekniske specifikationer til rådighed fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af klimaanlægget, som angiver, hvordan den krævede effektivitet nås.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 626/2011 af 4. maj 2011 om supplerende af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af klimaanlæg (EUT L 178 af 6.7.2011, s. 1).

Kriterium 8. Energieffektiv belysning

a) På tidspunktet for tildelingen af EU-miljømærket:

- i) skal mindst 40 % af al belysning på overnatningsstedet være mindst klasse A, som bestemt i henhold til bilag VI til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 874/2012 ⁽¹⁾
- ii) skal mindst 50 % af belysningen på steder, hvor lyskilderne kan forventes at være tændt mere end fem timer om dagen, være mindst klasse A, som bestemt i henhold til bilag VI til delegeret forordning (EU) nr. 874/2012

b) Højest 2 år efter tidspunktet for tildelingen af EU-miljømærket:

- i) skal mindst 80 % af al belysning på overnatningsstedet være mindst klasse A, som bestemt i henhold til bilag VI til delegeret forordning (EU) nr. 874/2012
- ii) skal mindst 100 % af belysningen på steder, hvor lyskilderne kan forventes at være tændt mere end fem timer om dagen, være mindst klasse A, som bestemt i henhold til bilag VI til delegeret forordning (EU) nr. 874/2012.

Bemærk: Andelene er fastlagt i forhold til den samlede mængde armaturer, hvor der kan anvendes energibesparende belysning. Målene i det foregående gælder ikke for lysarmaturer, hvis fysiske egenskaber ikke tillader anvendelsen af energibesparende belysning.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren fremlægger skriftlige rapporter for det ansvarlige organ med angivelse af den samlede mængde lyskilder og lysarmaturer, der er egnede til energibesparende belysning, driftstiden og mængden af energibesparende lyskilder og lysarmaturer, som har energieffektive lyskilder og lysarmaturer mindst i klasse A, bestemt i henhold til bilag VI til delegeret forordning (EU) nr. 874/2012. Rapporterne skal også forklare, hvorfor det ikke er muligt at udskifte lyskilder og lysarmaturer i de tilfælde, hvor de fysiske egenskaber ikke giver mulighed for at anvende energibesparende lyskilder og lysarmaturer. Der fremlægges 2 rapporter. Den første heraf på ansøgningsdatoen og den anden inden 2 år efter tildelingen af miljømærket.

Fysiske egenskaber, som kan forhindre anvendelsen af lavenergipærer, kan f.eks. være: dekorativ belysning, som kræver speciallysninger og -lysarmaturer, belysning, hvor lysstyrken kan reguleres, situationer, hvor energibesparende belysning ikke kan anvendes. I dette tilfælde fremlægges dokumentation, som viser, hvorfor energibesparende lyskilder og lysarmaturer ikke kan anvendes. Det kan f.eks. omfatte fotodokumentation af, hvilken type belysning der er installeret.

Kriterium 9. Termostatregulering

Temperaturen i alle fællesrum (f.eks. restauranter, opholdsrum og møderum) skal være individuelt regulerbar inden for følgende fastlagte område.

- i) Den fastlagte indstilling af temperaturen for fællesrum, når der anvendes køling er lig med eller over 22 °C (+/- 2 °C efter anmodning fra gæsterne) i sommermånederne.
- ii) Den fastlagte indstilling af temperaturen for fællesrum, når der anvendes opvarmning er lig med eller under 22 °C (+/- 2 °C efter anmodning fra gæsterne) i vintermånederne.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med dokumentation om termostatreguleringssystemet eller de procedurer, der følges for at fastlægge indstillingstemperaturerne.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 874/2012 af 12. juli 2012 om udbygning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af elektriske lyskilder og lysarmaturer (EUT L 258 af 26.9.2012, s. 1).

Kriterium 10. Automatisk sluk af opvarmning, ventilation, klimakontrol og belysning

- a) HVAC-systemer/apparater, der installeres i EU-miljømærkets gyldighedsperiode, skal automatisk slukke, når der åbnes et vindue, eller hvis gæsterne forlader rummet.
- b) Automatiske systemer (f.eks. sensorer, nøgle/kortsystemer osv.), som slukker alt lys, når gæsterne forlader rummet, skal installeres ved bygning og/eller renovering af alle nye og/eller renoverede udlejningsenheder/gæsteværelser i gyldighedsperioden for EU-miljømærket.

Bemærk: Små overnatningssteder (op til 5 værelser) er undtaget herfra.

Vurdering og verifikation

Licensindehaveren skal oplyse det ansvarlige organ om nyinstallation inden for EU-miljømærkets gyldighedsperiode af systemer eller anordninger til automatisk sluk af HVAC og lys og stille tekniske specifikationer til rådighed fra de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation eller vedligehold af disse systemer eller anordninger.

Kriterium 11. Udendørs apparater til opvarmning og klimakontrol

Overnatningsstedet må ikke anvende apparater til udendørs opvarmning eller klimakontrol.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal erklære, at dette kriterium overholdes. Overholdelsen kontrolleres i forbindelse med kontrolbesøget på stedet.

Kriterium 12. Køb af el fra en leverandør, der bruger vedvarende energikilder

- a) hvis der er **1-4 leverandører med individuelle grønne takster, som tilbyder 50 % el fra vedvarende energikilder, eller separate oprindelsesgaranticertifikater** på det sted, hvor overnatningsstedet er beliggende:

skal overnatningsstedet kontrahere mindst 50 % af sit elforbrug fra vedvarende energikilder som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF ⁽¹⁾. I denne forbindelse gælder følgende:

Overnatningsstedet skal fortrinsvis kontrahere en **individuel eltakst**, som omfatter mindst 50 % el fra vedvarende energikilder. Dette krav er opfyldt, hvis enten mindst 50 % af det af leverandøren markedsførte samlede brændselsmiks angives som værende fra vedvarende energikilder, eller hvis mindst 50 % af det brændselsmiksprodukt, der svarer til den kontraherede takst, angives som værende fra vedvarende energikilder.

Eller

Alternativt kan andelen på mindst 50 % fra vedvarende energikilder også nås gennem **ubundtet indkøb** af oprindelsesgarantier, jf. artikel 2, litra j), i direktiv 2009/28/EF, som handles i overensstemmelse med principperne og reglerne for det europæiske system for energicertifikater (EECS). I forbindelse med dette alternativ skal følgende betingelser være opfyldt:

- i) de nationale forskrifter i både det eksporterende og det importerende land omfatter domæneprotokoller, som er akkrediteret af Association of Issuing Bodies (AIB) i henhold til principperne og reglerne for EECS, så der undgås dobbelttælling i tilfælde af, at kunden vælger ubundtet indkøb af oprindelsesgarantier
- ii) mængden af oprindelsesgarantier, der købes ubundet, stemmer overens med ansøgerens elforbrug i samme tidsperiode

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

- b) hvis der er **mindst 5 leverandører med individuelle eltakster, som tilbyder 100 % el** fra vedvarende energikilder på det sted, hvor overnatningsstedet er beliggende, skal overnatningsstedet kontrahere 100 % af sin el fra vedvarende energikilder gennem en individuel grøn takst. Dette krav er opfyldt, hvis mindst 100 % af det af leverandøren markedsførte samlede brændselsmiks angives som værende fra vedvarende energikilder, eller hvis mindst 100 % af brændselsmiksproduktet, der svarer til den kontraherede takst, angives at være fra vedvarende energikilder.

Bemærk: Overnatningssteder, som falder uden for tilfældene i litra a) eller b) er undtaget fra dette kriterium. Det er kun leverandører, som tilbyder den el og spænding, som overnatningsstedet kræver, der medregnes i mindsteantallet af leverandører i forbindelse med litra a) og b).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring (eller kontrakten/-erne) med leverandøren(-erne) af el/oprindelsesgarantier med angivelse af den eller de vedvarende energikilders art, den procentvise andel af el leveret fra vedvarende energikilder og listen over leverandører, som leverer grøn el, hvor overnatningsstedet er placeret. Herudover fremlægger ansøgere, som anvender ubundet indkøb i henhold til litra a), også erklæringer fra leverandøren af oprindelsesgarantier, som dokumenterer overholdelsen af betingelserne i litra a).

Ansøgere, som ikke har adgang til leverandører, hvor overnatningsstedet er beliggende, der tilbyder den eltakst, der er beskrevet i det foregående, eller oprindelsesgarantier, skal fremlægge dokumentation for manglende adgang til leverandører med grønne takster og ubundtede oprindelsesgarantier.

I henhold til artikel 2, litra a), i direktiv 2009/28/EF forstås ved vedvarende energikilder: vedvarende, ikke-fossile energikilder, herunder vind, sol, aerotermisk, geotermisk og hydrotermisk varme, bølge- og tidevandsenergi, vandkraft, biomasse, lossepladsgas, gas fra rensningsanlæg og biogas.

Kriterium 13. Kul og fyringsolie

Hverken fyringsolie med et svovlindhold højere end 0,1 % eller kul må anvendes som energikilde.

Bemærk: Dette kriterium gælder kun for overnatningssteder med eget varmeanlæg.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, og angive arten af de anvendte energikilder. Overholdelsen kontrolleres i forbindelse med kontrolbesøget på stedet.

VAND

Kriterium 14. Effektive vandinstallationer: Vandhaner i badeværelser og brusere

Uden at dette berører lokale eller nationale forskrifter om vandgennemstrømningen i vandhaner i badeværelser og brusere må den gennemsnitlige vandgennemstrømning i vandhaner i badeværelser og brusere ikke overstige 8,5 liter/minut.

Bemærk: Dette gælder ikke for badekar, regnbrusere og massagebrusere.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med relevant dokumentation, herunder en forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder kriteriet (f.eks. ved at anvende en gennemstrømningsmåler eller en måling ved hjælp af en lille spand og et ur). EU-miljømærkede vandhaneprodukter til badeværelser eller andre produkter med ISO type I-mærker, som opfylder de ovennævnte krav, anses for at opfylde kriteriet. Hvis der anvendes EU-miljømærkede vandhaneprodukter til badeværelser, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til Kommissionens afgørelse 2013/250/EU⁽¹⁾. Hvis der anvendes andre type I-mærkede produkter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket og angive de ISO type I-mærkekrav, der svarer til de ovenfor anførte.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2013/250/EU af 21. maj 2013 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU's miljømærke til sanitetsarmaturer (EUT L 145 af 31.5.2013, s. 6).

Kriterium 15. Effektive vandinstallationer: Toiletter og urinaler

Uden at det berører lokale eller nationale forskrifter om skyl af toiletter og urinaler

- a) er kontinuerligt skyl ikke tilladt for noget urinal på overnatningsstedet
- b) skal toiletter, der installeres inden for EU-miljømærkets gyldighedsperiode, have et effektivt skyl på $\leq 4,5$ liter.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation. Hvad angår krav b), skal licensindehaveren underrette det ansvarlige organ om nyinstallation af toiletter inden for EU-miljømærkets gyldighedsperiode og fremlægge relevant støttedokumentation. EU-miljømærkede skylletoiletter og urinaler eller andre ISO type I-mærkede toiletter og urinaler, som opfylder ovennævnte krav, anses for at opfylde kriteriet. Hvis der anvendes EU-miljømærkede toiletter og urinaler, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til Kommissionens afgørelse 2013/641/EU ⁽¹⁾. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket og angive de ISO type I-mærkekrav, der svarer til de ovenfor anførte krav.

Kriterium 16. Begrænsning af tøjvask ved hjælp af genbrug af håndklæder og sengetøj

Overnatningsstedet skal skifte sengetøj og håndklæder med den standardhyppighed, som er fastsat i dets miljøhandlingsplan, og som skal være mindre hyppigt end hver dag, medmindre sidstnævnte er lovpligtigt eller fastsat i nationale forskrifter eller fastlagt som led i en tredjepartscertificeringsordning, som overnatningsstedet deltager i. Hyppigere skift foretages kun efter gæsters udtrykkelige anmodning.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med relevant dokumentation om den af overnatningsstedet fastsatte skiftehyppighed, eller den fastsatte hyppighed i henhold til tredjepartscertificering eller lovgivning eller nationale forskrifter.

AFFALD OG SPILDEVAND**Kriterium 17. Forebyggelse af affald: Plan for begrænsning af madspild ved madservering**

Uden at det berører lokale eller nationale forskrifter om madservering:

- a) Med sigte på at reducere emballageaffald: Der anvendes ingen portionspakninger for holdbare fødevarer (f.eks. kaffe, sukker, kakaopulver (dog undtaget teposer)).
- b) Med sigte på at afbalancere emballageaffald/fødevarespild alt efter sæson: For alle fordærlige fødevarer (f.eks. yoghurt, marmelader, honning, pålæg, bagværk) skal overnatningsstedet søge at styre madserveringen til gæsterne, så der er mindst muligt emballageaffald og fødevarespild. Med dette mål for øje skal overnatningsstedet følge en dokumenteret procedure, der er knyttet til handlingsplanen (kriterium 1), som angiver, hvordan balancen mellem fødevarespild og emballageaffald kan optimeres med udgangspunkt i antallet af gæster.

Undtaget fra dette kriterium er: butikker og automater, som forvaltes af overnatningsstedet, og portionspakninger af sukker og kaffe på værelserne, forudsat at de pågældende produkter er fair trade-produkter og/eller økologisk certificerede, og at brugte kaffekapsler (hvis relevant) tilbageleveres til producenten til genanvendelse.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2013/641/EU af 7. november 2013 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til skylletoiletter og urinaler (EUT L 299 af 9.11.2013, s. 38).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, og den dokumenterede procedure, der beskriver, hvordan både fødevarespild og emballageaffald minimeres. Al lovgivning, som kræver anvendelsen af produkter i portionspakninger, skal også fremlægges. Hvis det er relevant, fremlægges dokumentation, som viser, at betingelserne for en undtagelse er overholdt (f.eks. en tilbagetagelseserklæring fra kaffekapselproducenten, økologisk og/eller fair trade-emballagemærkning). Overholdelsen kontrolleres i forbindelse med kontrolbesøget på stedet.

Fordærvelige fødevarer er fødevarer som kan gå i forrådnelse eller nedbrydes, og som normalt er mindst muligt forarbejdet og ikke på anden vis konserveret, og som skal opbevares på køl for at begrænse forrådneshastigheden og kvalitetstab (Codex Alimentarius).

Kriterium 18. Forebyggelse af affald: Engangsprodukter

- a) Engangstoiletartikler (brusehætter, børster, neglefiler, shampoo, sæbe osv.) skal ikke ligge fremme i værelserne, medmindre gæster anmoder om dem, eller det er lovpligtigt, eller det er et krav i forbindelse med en uafhængig kvalitetsbedømmelses/certificeringsordning eller en del af kvalitetspolitikken hos den hotelkæde, som overnatningsstedet er medlem af.
- b) Engangsprodukter (service, bestik og vandkander) skal ikke være til rådighed for gæster i værelser og i restauranten/baren, medmindre ansøgeren har en aftale med en genbrugsvirksomhed om sådanne produkter.
- c) Engangshåndklæder og engangssenetøj (tværlagen dog undtaget) må ikke anvendes på værelserne.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med relevant dokumentation af, hvordan kriteriet opfyldes. Enhver lovgivning eller uafhængig kvalitetsbedømmelses/certificeringsordning, som kræver engangsprodukter, skal også fremlægges. Overholdelsen kontrolleres i forbindelse med kontrolbesøget på stedet.

Kriterium 19. Affaldssortering og aflevering til genanvendelse

- a) Uden at det berører lokale eller nationale forskrifter om affaldssortering, skal der på overnatningsstedets værelser findes passende beholdere til gæsters affaldssortering og/eller på hver etage og/eller på centrale steder.
- b) Overnatningsstedet skal sortere affaldet i de kategorier, der foreskrives eller foreslås af de tilgængelige lokale affaldsbehandlingsfaciliteter, hvorved sorteringen skal være ekstra omhyggelig, når det gælder toiletartikler og farligt affald, f.eks. toner, tryksværte, kølemøbler og elektrisk udstyr, lavenergipærer, lægemidler og fedt/olie.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med en angivelse af de forskellige affaldskategorier, som de lokale myndigheder accepterer, og/eller relevante kontrakter med private genbrugsvirksomheder. Overholdelsen kontrolleres i forbindelse med kontrolbesøget på stedet.

ØVRIGE KRITERIER

Kriterium 20. Rygeforbud i fællesrum og gæsteværelser

- a) Der skal være rygeforbud i alle indendørs fællesrum.
- b) Der skal være rygeforbud i mindst 80 % af gæsteværelserne eller udlejningsenhederne (rundet til nærmeste heltal).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt sammen med dokumentation såsom fotografier af indendørs opslag på overnatningsstedet. Ansøgeren skal oplyse antal og type af gæsteværelser og anføre, i hvilke af disse der er rygeforbud.

Kriterium 21. Fremme af miljøvenlige transportformer

Der skal stilles information til rådighed på overnatningsstedets website (hvis relevant) og på stedet for gæster og personale om følgende:

- a) nærmere oplysninger om mere miljøvenlige lokale transportmuligheder for at bevæge sig rundt og se den by/landsby, hvor overnatningsstedet er beliggende (lokal transport, cykler osv.)
- b) nærmere oplysninger om mere miljøvenlige lokale transportmuligheder for at ankomme til/forlade den by/landsby, hvor overnatningsstedet er beliggende
- c) hvis de findes, særlige tilbud eller aftaler med transportvirksomheder, som overnatningsstedet kan tilbyde gæster og personale (f.eks. afhentning, fælles bus for personale, elbiler osv.).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med kopier af det informationsmateriale, der er tilgængeligt på websiten, brochurer osv.

Kriterium 22. Oplysninger på EU-miljømærket

Det valgfrie mærke med tekstboks skal indeholde følgende tekst:

»Dette overnatningssted søger aktivt at begrænse sin miljøvirkning

- ved at fremme brugen af vedvarende energikilder
- ved at begrænse forbruget af energi og vand
- og ved at begrænse affaldsproduktionen.«

Retningslinjerne for brugen af valgfri mærkning med tekstboks findes i »Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo« på webstedet:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/documents/logo_guidelines.pdf

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, og forklare, hvordan logoet vil blive vist.

DEL B

KRITERIER SOM ER OMHANDLET I ARTIKEL 3, LITRA b)**GENEREL FORVALTNING****Kriterium 23. EMAS-registrering, ISO-certificering af overnatningsstedet (op til 5 point)**

Overnatningsstedet skal være registreret i EU-ordningen for miljøstyring og miljørevision (EMAS) (5 point) eller certificeret i henhold til ISO 14001 (3 point) eller ISO 50001 (2 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge passende dokumentation for EMAS-registrering eller ISO-certificering.

Kriterium 24. EMAS-registrering eller ISO-certificering af leverandører (op til 5 point)

Mindst to af hovedleverandørerne eller servicevirksomhederne, som overnatningsstedet benytter, skal være lokale og registreret i EMAS (5 point) eller certificeret i henhold til ISO 14001 (2 point) eller ISO 50001 (1,5 point).

I forbindelse med dette kriterium anses en lokal leverandør for at være en leverandør med hjemsted inden for en radius på 160 km fra overnatningsstedet.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge passende belæg for, at mindst to af hovedleverandørerne er EMAS-registreret eller ISO-certificeret.

Kriterium 25. Miljømærkede serviceydelser (op til 4 point)

Alle outsourcete vaske- og/eller rengøringsydelser, skal udføres af en virksomhed, der er tildelt et ISO type I-miljømærke (2 point for hver ydelse, op til højst 4 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal forelægge passende belæg for vaske- og/eller rengøringsvirksomheders ISO type I-certificering.

Kriterium 26. Kommunikation og oplysning om miljø- og samfundsforhold (op til 2 point)

- a) Overnatningsstedet skal tilbyde gæsterne kommunikation og oplysning om miljøet via opslag om lokal biologisk mangfoldighed og om landskabs- og naturbevarelsesforanstaltninger (1 point).
- b) Gæsteunderholdning omfatter indslag om miljø (f.eks. bøger, tegnefilm, begivenheder) (1 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation.

Kriterium 27. Forbrugsovervågning: Energi- og vandmålere (op til 2 point)

Overnatningsstedet skal have energi- og vandmålere installeret, så der kan indsamles forbrugsdata for forskellige aktiviteter og/eller apparater såsom følgende kategorier (1 point for hver kategori, op til højst 2 point):

- a) værelser
- b) standpladser
- c) vaskeservice
- d) køkkenservice
- e) specifikke apparater (f.eks. køleskabe, vaskemaskiner).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med et kort, der viser, hvor målerne er placeret.

ENERGI

Kriterium 28. Energieffektive apparater til rum- og vandopvarmning (op til 3 point)

Overnatningsstedet skal mindst have:

- a) et vandbåret rumopvarmningsanlæg, der opfylder kriterium 6, litra a) (1 point)
- b) et produkt til lokal rumopvarmning i mindst energiklasse A, jf. definitionen i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/1186 ⁽¹⁾ (1 point).
- c) et vandopvarmningsanlæg, der opfylder kriterium 6, litra c) (1 point).

⁽¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/1186 af 24. april 2015 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af produkter til lokal rumopvarmning (EUT L 193 af 21.7.2015, s. 20).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge de tekniske specifikationer fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af rum- og vandopvarmningsanlæg, som angiver, hvordan den krævede virkningsgrad i henhold til kriterium 6, litra a), b) eller c), nås. EU-mærkede vandbårne opvarmningsprodukter anses for at overholde kravene i kriterium 6, litra a), nr. ii). Produkter med andre ISO type I-mærker, som opfylder et af kravene i kriterium 6, litra a), b) og c), anses for at opfylde kriteriet. Hvis der anvendes EU-miljømærkede vandbårne opvarmningsprodukter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til afgørelse 2014/314/EU. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket og angive de ISO type I-mærkekrav, der er anført i litra a), b) og c).

Kriterium 29. Energieffektive klimaanlæg og luftbårne varmepumpeanlæg (op til 3,5 point)

Overnatningsstedet skal overholde én af følgende tærskler:

- a) 50 % af husholdningsklimaanlæg eller luftbårne varmepumpeanlæg (rundet til nærmeste heltal) har en virkningsgrad, som er mindst 15 % højere end tærsklen i kriterium 7 (1,5 point)
- b) 50 % af husholdningsklimaanlæg eller luftbårne varmepumpeanlæg (rundet til nærmeste heltal) har en virkningsgrad, som er mindst 30 % højere end tærsklen i kriterium 7 (3,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge de tekniske specifikationer fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af klimaanlægget, som angiver, hvordan den krævede virkningsgrad nås.

Kriterium 30. Luftbårne varmepumpeanlæg op til 100 kW varmeydelse (3 point)

Overnatningsstedet skal have mindst ét luftbåret varmepumpeanlæg, som opfylder kriterium 7 (hvis relevant, se bemærkningen i kriterium 7), og som er tildelt EU-miljømærket i overensstemmelse med Kommissions beslutning 2007/742/EF ⁽¹⁾, eller et andet ISO type I-mærke.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge de tekniske specifikationer fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af det luftbårne varmepumpeanlæg, som angiver, hvordan den krævede virkningsgrad nås (hvis relevant). Hvis der anvendes EU-miljømærkede vandbårne varmepumpeanlæg, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til beslutning 2007/742/EF. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 31. Energieffektive husholdningsapparater og energieffektiv belysning (op til 4 point)

Overnatningsstedet skal have energieffektive apparater inden for følgende kategorier (0,5 point eller 1 point hver for følgende kategorier, op til højst 4 point):

- a) husholdningskøle/fryseapparater, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal have en EU-energimærkeklasse på A++ eller bedre, jf. bilag IX til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1060/2010 ⁽²⁾
- b) elektriske husholdningsovne, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal have en EU-energimærkeklasse på A++ eller bedre, jf. bilag I til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 65/2014 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Kommissionens beslutning 2007/742/EF af 9. november 2007 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til varmepumper, der er drevet ved el, gas eller gasabsorption (EUT L 301 af 20.11.2007, s. 14).

⁽²⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1060/2010 af 28. september 2010 om supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af køle/fryseapparater til husholdningsbrug (EUT L 314 af 30.11.2010, s. 17).

⁽³⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 65/2014 af 1. oktober 2013 om supplerings af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af ovne og emhætter til husholdningsbrug (EUT L 29 af 31.1.2014, s. 1).

- c) husholdningsopvaskemaskiner, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal have en EU-energimærkeklasse på A++ eller bedre, jf. bilag VI til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1059/2010 ⁽¹⁾
- d) husholdningsvaskemaskiner, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal have en EU-energimærkeklasse på A++ eller bedre, jf. bilag VI til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1061/2010 ⁽²⁾
- e) kontorudstyr, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal være ENERGY STAR-mærket i henhold til Energy Star v6.1 for computere, og i medfør af aftalen i Kommissionens afgørelse (EU) 2015/1402 ⁽³⁾, i henhold til Energy Star v6.0 for skærme, i henhold til Energy Star v2.0 for billedreproducerende udstyr, i henhold til Energy Star v1.0 for nødstrømsforsyninger og/eller Energy Star v2.0 for virksomhedsservere og i medfør af aftalen i Kommissionens afgørelse 2014/202/EU ⁽⁴⁾.
- f) husholdningstørretumblere, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal have en EU-energimærkeklasse på A++ eller bedre, jf. bilag VI til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 392/2012 ⁽⁵⁾
- g) husholdningsstøvsugere, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal have en EU-energimærkeklasse på A eller bedre, jf. bilag I til Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 665/2013 ⁽⁶⁾
- h) elektriske lyskilder og lysarmaturer, hvoraf mindst 50 % (0,5 point) eller mindst 90 % (1 point) (rundet til nærmeste heltal) skal være klasse A++ eller bedre, jf. bilag VI til delegeret forordning (EU) nr. 874/2012.

Bemærk: Dette kriterium gælder ikke for apparater og belysning, som ikke er omfattet af den forordning, der nævnes for hver kategori (f.eks. industrimaskiner).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge dokumentation for energiklassen (Energy Star-certifikat for kategori e)) for alle apparater for den relevante kategori.

Kriterium 32. Varmegenvinding (op til 3 point)

Overnatningsstedet skal have et varmegenvindingssystem for en (1,5 point) eller to (3 point) af følgende kategorier: kølesystemer, ventilatorer, vaskemaskiner, opvaskemaskiner, svømmebassiner og/eller sanitært spildevand.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med dokumentation for varmegenvindingssystemerne (f.eks. en kopi af projektet for de bestående varmegenvindingssystemer, beskrivelse fra teknikere osv.).

⁽¹⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1059/2010 af 28. september 2010 om supplerende af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af husholdningsopvaskemaskiner (EUT L 314 af 30.11.2010, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 1061/2010 af 28. september 2010 om supplerende af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af husholdningsvaskemaskiner (EUT L 314 af 30.11.2010, s. 47).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse (EU) 2015/1402 af 15. juli 2015 om fastlæggelse af Den Europæiske Unions holdning til en afgørelse truffet af administrationsenhederne i henhold til aftalen mellem Amerikas Forenede Staters regering og Den Europæiske Union om koordinering af programmer for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr, for så vidt angår revision af specifikationer for computere i aftalens bilag C (EUT L 217 af 18.8.2015, s. 9).

⁽⁴⁾ Kommissionens afgørelse 2014/202/EU af 20. marts 2014 om fastlæggelse af Den Europæiske Unions holdning til en afgørelse truffet af administrationsenhederne i henhold til aftalen mellem Amerikas Forenede Staters regering og Den Europæiske Union om koordinering af programmer for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr, for så vidt angår tilføjelse af specifikationer for computerservere og nødstrømsforsyninger til aftalens bilag C og revision af specifikationer vedrørende skærme og billedreproducerende udstyr i aftalens bilag C (EUT L 114 af 16.4.2014, s. 68).

⁽⁵⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 392/2012 af 1. marts 2012 om udbygning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af husholdningstørretumblere (EUT L 123 af 9.5.2012, s. 1).

⁽⁶⁾ Kommissionens delegerede forordning (EU) nr. 665/2013 af 3. maj 2013 om udbygning af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU for så vidt angår energimærkning af støvsugere (EUT L 192 af 13.7.2013, s. 1).

Kriterium 33. Termostatregulering og vinduesisolering (op til 4 point)

- a) Temperaturen i hvert gæsteværelse skal kunne reguleres af gæsterne. Termostatreguleringen skal give mulighed for individuel indstilling inden for følgende fastlagte rammer (2 point):
  - i) værelsestemperaturen, når der anvendes køling, er fastsat til lig med eller over 22 °C i sommermånederne.
  - ii) værelsestemperaturen, når der anvendes opvarmning, er fastsat til lig med eller under 22 °C i vintermånederne.
- b) 90 % af vinduerne i opvarmede og/eller klimakontrollerede værelser og fællesrum skal være isoleret med mindst termoruder eller lignende (2 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med relevant dokumentation om termostatreguleringssystemet eller de procedurer, der følges for at fastlægge indstillingstemperaturerne, eller fotografier af vinduerne. Der fremlægges en eksperterklæring, hvis der anvendes vinduesisolering svarende til flerlagsglas.

Kriterium 34. Automatisk sluk af anlæg/udstyr (op til 4,5 point)

- a) 90 % af overnatningsstedets gæsteværelser (rundes til nærmeste heltal) skal være udstyret med automatisk sluk af de installerede HVAC-systemer, når vinduerne åbnes, og når gæsterne forlader værelset (1,5 point).
- b) 90 % af overnatningsstedets gæsteværelser (rundes til nærmeste heltal) skal være udstyret med automatisk sluk af belysningen, når gæsterne forlader værelset (1,5 point).
- c) 90 % af den udendørs belysning (rundes til nærmeste heltal), der ikke er nødvendig af sikkerhedsgrunde, skal automatisk slukke efter en fastlagt periode eller aktiveres af en bevægelsessensor (1,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge tekniske specifikationer fra de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation eller vedligehold af disse anlæg/anordninger.

Kriterium 35. Fjernvarme/køling og køling fra kraftvarmeproduktion (op til 4 point)

- a) Overnatningsstedets opvarmning og/eller køling skal leveres af et effektivt fjernvarme- eller fjernkølingssystem. I forbindelse med EU-miljømærket defineres det således: et fjernvarme- eller fjernkølingssystem anvender mindst 50 % energi fra vedvarende energikilder, 50 % spildvarme, 75 % varme fra kraftvarmeproduktion eller 50 % i kombination af sådan energi og varme, jf. definitionen i direktiv 2012/27/EU (2 point).
- b) Overnatningsstedets køling skal leveres af en højeffektiv kraftvarmeenhed, jf. direktiv 2012/27/EU (2 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med dokumentation for fjernvarmesystemet og/eller køling fra kraftvarmeproduktion.

Kriterium 36. Elektriske håntørre med sensor (1 point)

Alle elektriske håntørre skal være udstyret med sensorer eller have et ISO type I-mærke.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge relevant støttedokumentation for, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium. Hvis der anvendes produkter med ISO type I-mærke, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 37. Emissioner fra anlæg til rumopvarmning (1,5 point)

For overnatningsstedets anlæg til rumopvarmning må nitrogenoxidindholdet (NO_x) i røggassen ikke overstige de grænseværdier, der er anført i nedenstående tabel, beregnet i overensstemmelse med følgende retsakter:

- a) for vandbårne anlæg til rumopvarmning, der fyres med gasformigt og flydende brændsel, Kommissionens forordning (EU) nr. 813/2013 ⁽¹⁾
- b) for vandbårne anlæg til rumopvarmning, der fyres med fast brændsel, Kommissionens forordning (EU) 2015/1189 ⁽²⁾
- c) for produkter til lokal rumopvarmning, der fyres med gasformigt og flydende brændsel, forordning (EU) 2015/1188
- d) for produkter til lokal rumopvarmning, der fyres med fast brændsel, forordning (EU) 2015/1185.

Varmeproduktionsteknologi	Emissionsgrænser for NO _x
Gasfyrede forsyningsanlæg	Vandbårne anlæg til rumopvarmning med intern forbrændingsmotor 240 mg/kWh GCV energitilførsel Vandbårne anlæg til rumopvarmning og produkter til lokal rumopvarmning med ekstern forbrændingsmotor (kedelanlæg): 56 mg/kWh GCV energitilførsel
Forsyningsanlæg fyret med flydende brændsel	Vandbårne anlæg til rumopvarmning med intern forbrændingsmotor 420 mg/kWh GCV energitilførsel Vandbårne anlæg til rumopvarmning og produkter til lokal rumopvarmning med ekstern forbrændingsmotor (kedelanlæg): 120 mg/kWh GCV energitilførsel
Forsyningsanlæg fyret med fast brændsel	Vandbårne anlæg til lokal rumopvarmning: 200 mg/Nm ³ ved 10 % O ₂ Produkter til lokal rumopvarmning: 200 mg/Nm ³ ved 13 % O ₂

For overnatningsstedets kedelanlæg til fast brændsel og produkter til lokal rumopvarmning til fast brændsel må emissionerne af partikler (PM) i røggassen ikke overstige de grænseværdier, der er fastsat i henholdsvis forordning (EU) 2015/1189 og forordning (EU) 2015/1185.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge de tekniske specifikationer fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af anlæggene til rumopvarmning, som angiver, hvordan den krævede virkningsgrad nås. EU-mærkede vandbårne opvarmningsprodukter anses for at opfylde kriteriet. Produkter med andre ISO type I-mærker, som opfylder ovennævnte krav, anses for at opfylde kriteriet. Hvis der anvendes EU-miljømærkede vandbårne opvarmningsprodukter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til afgørelse 2014/314/EU. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket og angive de ISO type I-mærkekrav, der svarer til de ovenfor anførte krav.

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 813/2013 af 2. august 2013 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af anlæg til rumopvarmning og anlæg til kombineret rum- og brugsvandsopvarmning (EUT L 239 af 6.9.2013, s. 136).

⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) 2015/1189 af 28. april 2015 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af produkter til lokal rumopvarmning (EUT L 193 af 21.7.2015, s. 100).

Kriterium 38. Køb af el fra en leverandør, der bruger vedvarende energikilder (op til 4 point)

- a) Overnatningsstedet skal kontrahere en individuel eltakst med 100 % (samlet brændselsmiks markedsført af leverandøren eller produktbrændselsmiks for den indkøbte takst) el fra vedvarende energikilder som defineret i direktiv 2009/28/EF (3 point) og certificeret med et elmiljømærke (4 point).
- b) Alternativt kan 100 % af elektriciteten komme fra vedvarende energikilder, der er certificeret med et elmiljømærke, via ubundet indkøb af oprindelsesgarantier, jf. artikel 2, litra j), i direktiv 2009/28/EF (3 point).

I forbindelse med dette kriterium skal elmiljømærket overholde følgende betingelser:

- 1. Kvalitetsmærkets standard kontrolleres af en uafhængig organisation (tredjepart).
- 2. Den certificerede el kommer fra ny anlægskapacitet for vedvarende energikilder, som er installeret inden for de seneste to år, eller en finansiell andel af den indkøbte certificerede el, anvendes til at fremme investering i ny anlægskapacitet for vedvarende energikilder.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring fra elleverandøren(-erne) (eller kontrakten med denne eller disse) med angivelse af den eller de vedvarende energikilders art, den procentvise andel af el leveret fra vedvarende kilder og, hvis det er relevant, at 100 % den indkøbte el er certificeret eller er tildelt et elmiljømærke, der er certificeret af en tredjepart. Herudover fremlægges i forbindelse med litra b) også erklæringer fra leverandøren af oprindelsesgarantier, som viser overholdelsen af de i kriterium 12, litra a), omhandlede betingelser.

Kriterium 39. Egenproduktion af el fra vedvarende energikilder (op til 5 point)

Overnatningsstedet skal have elproduktion på stedet fra vedvarende energikilder som defineret i artikel 2, litra a), i direktiv 2009/28/EF, som kan omfatte: solceller (solpaneler) eller lokale hydroelektriske systemer, geotermisk energi, lokal biomasse eller vindkraft, som producerer:

- a) mindst 10 % af det samlede årlige elforbrug (1 point)
- b) mindst 20 % af det samlede årlige elforbrug (3 point)
- c) mindst 50 % af det samlede årlige elforbrug (5 point).

I forbindelse med dette kriterium anses en lokal leverandør for at være en leverandør med hjemsted inden for en radius på 160 km fra overnatningsstedet.

Hvis egenproduktionen af el fra vedvarende energikilder fører til udstedelsen af oprindelsesgarantier, kan egenproduktionen kun tages i betragtning, hvis oprindelsesgarantierne ikke ender på markedet, men slettes i forbindelse med dækningen af det lokale forbrug.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med dokumentation for solcellesystemet, det hydroelektriske eller geotermiske system, biomasse- eller vindenergisystemet og data om både dets potentielle og dets faktiske produktion. Hvis der anvendes lokal biomasse, skal ansøgeren forelægge dokumentation for tilgang til lokale biomasseressourcer (f.eks. en kontrakt med en biomasseleverandør). Hvis der anvendes et hydroelektrisk system, skal ansøgeren også fremlægge en gyldig godkendelse/tilladelse/koncession i overensstemmelse med de gældende nationale love og forskrifter. Beregningen af procentandelen af produceret el i forhold til det samlede forbrug i året forud for ansøgningen kan anvendes til at påvise evnen til at opfylde dette kriterium.

Kriterium 40. Varmeenergi fra vedvarende energikilder (op til 3,5 point)

- a) Mindst 70 % af den samlede energi, der anvendes til opvarmning eller køling af værelser (1,5 point) og/eller til at opvarme brugsvand (1 point) skal komme fra vedvarende energikilder, jf. definitionen i artikel 2, litra a), i direktiv 2009/28/EF.
- b) 100 % af den samlede energi, der anvendes til opvarmning eller køling af værelser (2 point) og/eller til at opvarme brugsvand (1,5 point) skal komme fra vedvarende energikilder, jf. definitionen i artikel 2, litra a), i direktiv 2009/28/EF.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med data om energiforbruget, som viser, at mindst 70 % eller 100 % af denne energi kommer fra vedvarende energikilder.

Kriterium 41. Opvarmning af svømmebassin (op til 1,5 point)

- a) Mindst 50 % af den samlede energi, der anvendes til opvarmning af vand i svømmebassin, skal komme fra vedvarende energikilder, jf. definitionen i artikel 2, litra a), i direktiv 2009/28/EF (1 point).
- b) Mindst 95 % af den samlede energi, der anvendes til opvarmning af vand i svømmebassin, skal komme fra vedvarende energikilder, jf. definitionen i artikel 2, litra a), i direktiv 2009/28/EF (1,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med data om energiforbruget til opvarmning af vand i svømmebassin samt dokumentation, der viser mængden af energi fra vedvarende energikilder.

VAND

Kriterium 42. Effektive vandinstallationer: Vandhaner i badeværelser og brusere (op til 4 point)

- a) Den gennemsnitlige vandgennemstrømning for brusere må ikke overstige 7 liter/minut og for vandhaner i badeværelser ikke over 6 liter/minut (2 point).
- b) Mindst 50 % af vandhaner i badeværelser og brusere (rundet til nærmeste heltal) skal være tildelt EU-miljømærket i overensstemmelse med afgørelse 2013/250/EU eller et andet ISO type I-mærke (2 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med relevant dokumentation, herunder en forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder kriteriet (f.eks. ved at anvende en gennemstrømningsmåler eller en måling ved hjælp af en lille spand og et ur). EU-miljømærkede vandhaneprodukter til badeværelser eller andre produkter med ISO type I-mærker, som opfylder de ovennævnte krav, anses for at opfylde kriteriet. Hvis der anvendes EU-miljømærkede vandhaneprodukter til badeværelser, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til afgørelse 2013/250/EU. Hvis der anvendes andre produkter med ISO type I-mærke, skal ansøgeren vedlægge en kopi af ISO type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 43. Effektive vandinstallationer: Toiletter og urinaler (op til 4,5 point)

- a) Alle urinaler skal anvende et vandfri system (1,5 point).
- b) Mindst 50 % af urinalerne (rundet til nærmeste heltal) skal være tildelt EU-miljømærket i overensstemmelse med afgørelse 2013/641/EU eller et andet ISO type I-mærke (1,5 point).
- c) Mindst 50 % af toiletterne (rundet til nærmeste heltal) skal være tildelt EU-miljømærket i overensstemmelse med afgørelse 2013/641/EU eller et andet ISO type I-mærke (1,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation. EU-miljømærkede skylletoiletter og urinaler eller andre produkter med et ISO type I-mærke, som skal opfylde krav svarende til de ovennævnte, anses for at opfylde kriteriet. Hvis der anvendes EU-miljømærkede skylletoiletter og urinaler, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til afgørelse 2013/641/EU. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 44. Opvaskemaskiners vandforbrug (2,5 point)

Opvaskemaskinernes vandforbrug skal være mindre end eller lig med den grænseværdi, der er anført i nedenstående tabel, målt i henhold til EN 50242, og under anvendelse af standardprogramcyklussen.

Produktundergruppe	Vandforbrug (Wt) [liter/cyklus]
Husholdningsopvaskemaskiner med 15 kuverter	10
Husholdningsopvaskemaskiner med 14 kuverter	10
Husholdningsopvaskemaskiner med 13 kuverter	10
Husholdningsopvaskemaskiner med 12 kuverter	9
Husholdningsopvaskemaskiner med 9 kuverter	9
Husholdningsopvaskemaskiner med 6 kuverter	7
Husholdningsopvaskemaskiner med 4 kuverter	9,5

Bemærk: Dette kriterium gælder kun for husholdningsopvaskemaskiner, der er omfattet af Kommissionens forordning (EU) nr. 1016/2010 ⁽¹⁾.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge tekniske specifikationer fra de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af opvaskemaskinerne. Hvis der kun angives et årligt forbrug, anvendes en standardværdi på 280 for antallet af cyklusser pr. år.

Kriterium 45. Vaskemaskiners vandforbrug (3 point)

De vaskemaskiner, der anvendes på overnatningsstedet af gæster og personale, og de maskiner, der anvendes af overnatningsstedets vaskeriservice, skal opfylde mindst et af følgende krav:

- a) Husholdningsvaskemaskinernes vandforbrug skal være mindre end eller lig med den grænseværdi, der er anført i nedenstående tabel, målt i henhold til EN 60456, og under anvendelse af standardprogramcyklussen (60 °C bomuld):

Produktundergruppe	Vandforbrug: [liter/cyklus]
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 3 kg	39
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 3,5 kg	39

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1016/2010 af 10. november 2010 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af opvaskemaskiner til husholdningsbrug (EUT L 293 af 11.11.2010, s. 31).

Produktundergruppe	Vandforbrug: [liter/cyklus]
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 4,5 kg	40
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 5 kg	39
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 6 kg	37
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 7 kg	43
Husholdningsvaskemaskiner med en nominel kapacitet på 8 kg	56

b) kommercielle eller industrivaskemaskiner skal have et gennemsnitligt vandforbrug ≤ 7 liter pr. kg vasketøj.

Bemærk: Litra a) gælder kun for husholdningsvaskemaskiner, der er omfattet af Kommissionens forordning (EU) nr. 1015/2010 ⁽¹⁾.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge tekniske specifikationer fra de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af vaskemaskinerne. I forbindelse med overholdelsen af litra a) anvendes der, hvis der kun angives et årligt forbrug, en standardværdi på 220 for antallet af cyklusser pr. år.

Kriterium 46. Angivelse af vandets hårdhed (op til 1,5 point)

Ansøgeren skal opfylde mindst ét af de følgende krav:

- I nærheden af sanitære faciliteter/vaskemaskiner/opvaskemaskiner skal der gives oplysninger om det lokale vands hårdhed, så gæster og personale kan anvende vaskemidler optimalt (0,5 point).
- Der skal anvendes et automatisk doseringssystem, der optimerer vaskemiddelanvendelsen efter vandets hårdhed for vaskemaskiner/opvaskemaskiner, der anvendes på overnatningsstedet af gæster og personale (1,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med relevant dokumentation af, hvorledes gæsten informeres, eller relevant information om det automatiske doseringssystem, der anvendes.

Kriterium 47. Optimeret styring af svømmebassin (op til 2,5 point)

- Opvarmede svømmebassiner og udendørs spabade skal overdækkes om natten. Uopvarmede fyldte svømmebassiner og udendørs spabade skal overdækkes, når de ikke anvendes i mere end et døgn, for at reducere fordampningen (1 point).
- Svømmebassiner og udendørs spabade skal have et automatisk system, som optimerer klorforbruget ved at optimere doseringen, eller anvende supplerende desinfektionsmetoder såsom ozonisering og UV-behandling (0,5 point), eller skal være af naturtypen, som udnytter naturlige plantebaserede filtreringssystemer til vandrensning for at nå den krævede hygiejnestandard (1,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation (f.eks. fotografier af overdækninger, automatiske doseringssystemer eller typen af bassin eller den dokumenterede procedure for brugen af automatiske doseringssystemer).

⁽¹⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 1015/2010 af 10. november 2010 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF for så vidt angår krav til miljøvenligt design af opvaskemaskiner til husholdningsbrug (EUT L 293 af 11.11.2010, s. 21).

Kriterium 48. Genbrug af regnvand og genvundet vand (op til 3 point)

Overnatningsstedet skal anvende følgende alternative vandkilder til andre formål end brugsvand og drikkevand:

- i) genvundet vand eller gråt vand fra vaskemaskiner og/eller brusere og/eller vaskekummer (1 point)
- ii) regnvand fra taget (1 point)
- iii) kondensat fra HVAC-systemer (1 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan etableringen opfylder dette kriterium sammen med fotografier, som viser det alternative vandfordelingssystem, og på passende vis godtgøre, at forsyningen med sanitært vand og drikkevand holdes fuldstændigt adskilt herfra.

Kriterium 49. Effektiv havevanding (op til 1,5 point)

Ansøgeren skal opfylde mindst ét af følgende krav:

- a) Overnatningsstedet skal have en dokumenteret procedure for vanding af friarealer/planter, herunder nærmere oplysninger om, hvordan vandingstidspunkterne er optimeret og vandforbruget minimeret. Det kan f.eks. omfatte, at friarealer ikke vandes (1,5 point)
- b) Overnatningsstedet skal anvende et automatisk system, der optimerer vandingstidspunkter og vandforbrug til friarealer/planter (1,5 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation, herunder nærmere oplysninger om det dokumenterede system/vandingsprocedure eller fotografier af de automatiske vandingssystemer.

Kriterium 50. Hjemmehørende eller ikkeinvasive ikkehjemmehørende arter anvendt i udendørs beplantninger (op til 2 point)

I EU-miljømærkets gyldighedsperiode skal beplantningen af udendørs arealer, herunder vandplanter, bestå af hjemmehørende og/eller ikkeinvasive ikkehjemmehørende arter:

- i) fravær af invasive ikkehjemmehørende arter, der betragtes som problematiske på EU-plan (0,5 point) (andre invasive ikkehjemmehørende arter er tilladt)
- ii) udelukkende ikkeinvasive ikkehjemmehørende arter (1 point)
- iii) hjemmehørende og/eller ikkeinvasive ikkehjemmehørende arter (1,5 point)
- iv) udelukkende hjemmehørende arter (2 point).

I forbindelse med dette EU-miljømærke betyder hjemmehørende arter planter, som forekommer naturligt i det pågældende land.

I forbindelse med dette EU-miljømærke betyder ikkeinvasive arter planter, som ikke forekommer naturligt i det pågældende land, og for hvilke der ikke er noget belæg for, at de let formerer, etablerer eller spreder sig, eller at de har en negativ virkning på den biologiske mangfoldighed i landet.

Udendørs beplantninger må ikke inkludere invasive ikkehjemmehørende arter, der betragtes som problematiske på EU-plan, jf. artikel 3, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1143/2014 af 22. oktober 2014 om forebyggelse og håndtering af introduktion og spredning af invasive ikkehjemmehørende arter (EUT L 317 af 4.11.2014, s. 35).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge relevante specifikationer af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium, sammen med passende støttedokumentation fra en ekspert.

AFFALD OG SPILDEVAND

Kriterium 51. Papirprodukter (op til 2 point)

90 % af følgende kategorier af papirprodukter skal have EU-miljømærker eller andre ISO type I-miljømærker (0,5 point for hver af følgende kategorier, op til højst 2 point):

- a) toiletpapir
- b) tissuepapir
- c) kontorpapir
- d) tryksager
- e) bearbejdede papirprodukter (f.eks. kuverter).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge data og dokumentation (herunder relevante fakturaer) med angivelse af de anvendte mængder af sådanne produkter og mængderne af produkter med et miljømærke. Hvis der anvendes EU-miljømærkede produkter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt efter henholdsvis Kommissionens afgørelse 2014/256/EU ⁽¹⁾, 2012/481/EU ⁽²⁾, 2011/333/EU ⁽³⁾ eller Kommissionens beslutning 2009/568/EF ⁽⁴⁾. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 52. Varige forbrugsgoder (op til 4 point)

Mindst 40 % (rundet til nærmeste heltal) af mindst én af følgende kategorier af varige forbrugsgoder, som findes på overnatningsstedet, skal være EU-miljømærkede eller et produkt med et andet ISO type I-mærke (1 point for hver af følgende kategorier, op til højst 4 point):

- a) sengelinned, håndklæder og duge
- b) computere
- c) TV-apparater
- d) madrasser
- e) møbler af træ

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2014/256/EU af 2. maj 2014 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til tekstilprodukter (EUT L 135 af 8.5.2014, s. 24).

⁽²⁾ Kommissionens afgørelse 2012/481/EU af 16. august 2012 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU's miljømærke til tryksager (EUT L 223 af 21.8.2012, s. 55).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse 2011/333/EU af 7. juni 2011 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til kopipapir og grafisk papir (EUT L 149 af 8.6.2011, s. 12).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslutning 2009/568/EF af 9. juli 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til tissuepapir (EUT L 197 af 29.7.2009, s. 87).

- f) støvsugere
- g) gulvbelægnings
- h) billedreproducerende udstyr.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge data og dokumentation med angivelse af antallet af sådanne produkter og antallet af produkter med et miljømærke. Hvis der anvendes EU-miljømærkede produkter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt efter henholdsvis Kommissionens afgørelse 2014/350/EU ⁽¹⁾, Kommissionens beslutning 2009/300/EF ⁽²⁾, Kommissionens afgørelse 2014/391/EU ⁽³⁾, Kommissionens beslutning 2010/18/EF ⁽⁴⁾, Kommissionens afgørelse 2016/1332/EU ⁽⁵⁾ eller Kommissionens beslutning 2009/607/EF ⁽⁶⁾. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 53. Servering af drikkevarer (op til 2 point)

Hvis der er drikkevarer servering (f.eks. i bar/restaurant, butikker og automater), som er ejet eller direkte forvaltet af overnatningsstedet, skal mindst 50 % (1 point) eller 70 % (2 point) af drikkevarerne serveres i retur-/genbrugsemballage.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium i givet fald sammen med relevant støttedokumentation.

Kriterium 54. Indkøb af vaske- og opvaskemidler samt toiletartikler (op til 2 point)

Mindst 80 % (rundet til nærmeste heltal) af mindst én af følgende kategorier af vaske- og opvaskemidler samt toiletartikler, som anvendes af overnatningsstedet, skal være EU-miljømærkede eller have et andet ISO type I-mærke (0,5 point for hver af følgende kategorier, op til højst 2 point):

- a) håndopvaskemidler
- b) opvaskemidler til opvaskemaskiner
- c) vaskemidler
- d) universalrengøringsmidler
- e) sanitetsrengøringsmidler
- f) sæbe og shampoo
- g) hårbalsam.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2014/350/EU af 5. juni 2014 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til tekstilprodukter (EUT L 174 af 13.6.2014, s. 45).

⁽²⁾ Kommissionens beslutning 2009/300/EF af 12. marts 2009 om opstilling af reviderede miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til tv-apparater (EUT L 82 af 28.3.2009, s. 3).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse 2014/391/EU af 23. juni 2014 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til madrasser (EUT L 184 af 25.6.2014, s. 18).

⁽⁴⁾ Kommissionens beslutning 2010/18/EF af 26. november 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til gulvbelægnings af træ (EUT L 8 af 13.1.2010, s. 32).

⁽⁵⁾ Kommissionens afgørelse 2016/1332/EU af 28. juli 2016 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til møbler (EUT L 210 af 4.8.2016, s. 100).

⁽⁶⁾ Kommissionens beslutning 2009/607/EF af 9. juli 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til hårde belægnings og beklædninger (EUT L 208 af 12.8.2009, s. 21).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge data og dokumentation med angivelse af antallet af sådanne produkter og antallet af produkter med et miljømærke. Hvis der anvendes EU-miljømærkede produkter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af EU-miljømærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt efter henholdsvis Kommissionens afgørelse 2011/382/EU ⁽¹⁾, 2011/263/EU ⁽²⁾, 2011/264/EU ⁽³⁾, 2011/383/EU ⁽⁴⁾ eller 2014/893/EU ⁽⁵⁾. Hvis der anvendes produkter med andre ISO type I-mærker, skal ansøgeren vedlægge en kopi af type I-mærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 55. Minimering af brug af rengøringsmidler (1,5 point)

Overnatningsstedet skal have detaljerede procedurer for en effektiv anvendelse af rengøringsprodukter, f.eks. brugen af mikrofiberprodukter eller andre rengøringsmaterialer med lignende virkninger og rengøring med vand eller andre rengøringsaktiviteter med lignende virkninger. For at opfylde dette kriterium skal al rengøring udføres med en metode, der bygger på en effektiv udnyttelse af rengøringsprodukter, undtagen hvor andet kræves af lovgivning eller af sundheds-, helbreds- og sikkerhedshensyn.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium i givet fald sammen med passende støttedokumentation (f.eks. kopi af procedurerne, tekniske detaljer for de anvendte produkter).

Kriterium 56. Afisning (1 point)

Hvis der er behov for afisning af veje og dette udføres af overnatningsstedet, skal der anvendes mekaniske metoder, sand/grus eller afisningsmidler, der er tildelt et ISO type I-mærke, til at sørge for, at veje på overnatningsstedets område er sikre i tilfælde af is eller sne.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation. Hvis der anvendes afisningsprodukter med et ISO type I-mærke, skal ansøgeren vedlægge en kopi af produktmærkecertifikatet eller en kopi af emballagemærket.

Kriterium 57. Brugte tekstiler og møbler (op til 2 point)

Overnatningsstedet skal have en procedure for:

- a) al donation af møbler og tekstiler, som ikke længere anvendes på overnatningsstedet, men som endnu ikke er udtjente. Slutbrugere kan være personalet eller velgørende organisationer eller andre organisationer, som indsamler og omfordeler ting (1 point)
- b) alle indkøb af genbrugs/andenhåndsmøbler. Leverandørerne skal inkludere andenhåndsmarkeder eller andre organisationer/kollektiver, som indsamler og omfordeler brugte ting (1 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium, sammen med passende støttedokumentation, f.eks. en skriftlig procedure inklusive slutbrugers kontaktoplysninger, kvitteringer og dokumentation for tidligere brugte eller donerede ting osv.

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse 2011/382/EU af 24. juni 2011 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til håndopvaskemidler (EUT L 169 af 29.6.2011, s. 40).

⁽²⁾ Kommissionens afgørelse 2011/263/EU af 28. april 2011 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til maskinopvaskemidler (EUT L 111 af 30.4.2011, s. 22).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse 2011/264/EU af 28. april 2011 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til vaskemidler (EUT L 111 af 30.4.2011, s. 34).

⁽⁴⁾ Kommissionens afgørelse 2011/383/EU af 28. juni 2011 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til universal- og sanitetsrengøringsmidler (EUT L 169 af 29.6.2011, s. 52).

⁽⁵⁾ Kommissionens afgørelse 2014/893/EU af 9. december 2014 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af EU-miljømærket til kosmetiske produkter, som afrenses (rinse-off) (EUT L 354 af 11.12.2014, s. 47).

Kriterium 58. Kompostering (op til 2 point)

Overnatningsstedet skal frasortere mindst én af følgende relevante affaldskategorier og sikre, at affaldet komposteres eller anvendes til biogasproduktion i henhold til de lokale myndigheders retningslinjer (f.eks. af de lokale myndigheder, af overnatningsstedet selv eller af en privat virksomhed) (1 point for hver kategori, op til højst 2 point).

- a) haveaffald
- b) køkkenaffald fra madservering
- c) bionedbrydelige produkter (f.eks. engangsprodukter lavet af majsstivelse)
- d) bionedbrydeligt affald, som produceres af gæster på værelset/overnatningsstedet.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium i givet fald sammen med relevant støttedokumentation.

Kriterium 59. Behandling af spildevand (op til 3 point)

- a) Hvis der forefindes faciliteter til bilvask på overnatningsstedet, må det kun være tilladt på bestemte arealer specielt udstyret til opsamling af vand og rengøringsmidler, så disse ledes til kloaksystemet (1 point).
- b) Hvor det ikke er muligt at sende spildevand til centraliseret behandling, omfatter spildevandsrensning på stedet en forbehandling (rist, udligning og bundfældning) efterfulgt af biologisk behandling med > 95 % BOD-fjernelse og > 90 % nitrificering og udrådning (ikke på stedet) af overskydende slam (2 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med passende støttedokumentation (f.eks. fotografier i forbindelse med kravet i litra a) og tekniske specifikationer fra fabrikanten eller de tekniske fagfolk, der er ansvarlige for installation, salg eller vedligehold af spildevandssystemet, i forbindelse med kravet i litra b)).

ØVRIGE KRITERIER

Kriterium 60. Rygeforbud i værelserne (1 point)

Rygning er ikke tilladt i gæsteværelser eller udlejningsenheder.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt sammen med dokumentation såsom fotografier af opslag i gæsteværelser eller udlejningsenheder.

Kriterium 61. Socialpolitik (op til 2 point)

Overnatningsstedet skal have en skriftlig socialpolitik, så mindst én af følgende sociale goder for personalet er garanteret (0,5 point for hvert gode, op til højst 2 point):

- a) fri til uddannelsesformål
- b) gratis måltider eller madkuponer
- c) gratis uniformer og arbejdsbeklædning
- d) rabat på overnatningsstedets produkter/ydelser
- e) subsidieret ordning for bæredygtig transport
- f) kaution i forbindelse med køb af fast ejendom.

Den skriftlige socialpolitik skal ajourføres og personalet informeres herom årligt. Personalet underskriver socialpolitikken ved informationsmødet. Dette dokument skal være tilgængeligt i receptionen for hele personalet.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en kopi af den skriftligt fastlagte socialpolitik behørigt underskrevet af personalet og en egen erklæring om, hvordan de ovennævnte krav opfyldes. Derudover kan den ansvarlige myndighed anmode om dokumentation og/eller der gennemføres direkte interviews med vilkårligt udvalgte ansatte under kontrolbesøget på stedet.

Kriterium 62. Køretøjer til vedligehold (op til 1 point)

Der anvendes ingen køretøjer med forbrændingsmotor til vedligehold af overnatningsstedet (1 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation.

Kriterium 63. Tilbud om mere miljøvenlig transport (op til 2,5 point)

- a) Overnatningsstedet skal tilbyde gæsterne mindst én af følgende former for mere miljøvenlig transport (1 point for hver, op til højst 2 point):
  - i) elbiler til afhentning af gæster eller til gæstebrug
  - ii) opladestationer til elbiler
  - iii) mindst 1 cykel pr. 5 standpladser eller udlejningsenheder eller værelser.
- b) Overnatningsstedet skal have et aktivt partnerskab med virksomheder, der stiller elbiler eller cykler til rådighed (0,5 point). Et »aktivt partnerskab« betyder, at der er indgået en aftale mellem overnatningsstedet og en virksomhed, der udlejer elbiler og cykler. Oplysninger om det aktive partnerskab skal være opslået på stedet. Hvis udlejningsvirksomheden ikke er beliggende på samme sted som overnatningsstedet, skal der træffes praktiske foranstaltninger (dvs. en cykeludlejningsvirksomhed leverer cykler til overnatningsstedets brug).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium, sammen med passende støttedokumentation og den information, der gives til gæster.

Kriterium 64. Ikkeforseglede overflader (op til 1 point)

Mindst 90 % af det friareal, som forvaltes af overnatningsstedet, må ikke være dækket med asfalt/cement eller andre forseglede materialer, der hindrer ordentlig dræning og ventilation af jorden.

Hvis der indsamles regnvand og genvundet vand, skal regnvand og genvundet vand, der ikke anvendes til andre formål, behandles og nedsives.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet opfylder dette kriterium sammen med relevant støttedokumentation.

Kriterium 65. Lokale produkter og økologiske produkter (op til 4 point)

- a) Der skal tilbydes mindst to lokale produkter, som er i sæson (for frisk frugt og grøntsager), ved hvert måltid inklusive morgenmaden (1 point).
- b) Overnatningsstedet vælger aktivt lokale leverandører af varer og tjenester (1 point).
- c) Mindst 2 produkter (1 point) eller 4 produkter (2 point), der indgår i dagens måltider eller sælges af overnatningsstedet, skal være økologisk produktion, jf. Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 ⁽¹⁾.

I forbindelse med dette kriterium anses en »lokal« leverandør for at være en leverandør med hjemsted inden for en radius på 160 km fra overnatningsstedet.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med passende støttedokumentation. Hvis der anvendes økologiske produkter, skal ansøgeren vedlægge en kopi af produktcertifikatet eller en kopi af emballagemærket, som viser, at det er tildelt i henhold til forordning (EF) nr. 834/2007. I nogle lande kan restauranter og hoteller certificeres i henhold til visse mærkeordninger, hvis de udelukkende anvender økologiske produkter. Hvis et overnatningssted er certificeret i henhold til en sådan ordning, kan oplysninger herom fremlægges som dokumentation for, at dette kriterium er opfyldt.

Kriterium 66. Undgåelse af pesticider (op til 2 point)

Friarealer, som forvaltes af overnatningsstedet, skal passes uden brug af pesticider.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en detaljeret forklaring af, hvordan overnatningsstedet undgår skadedyr og passer friarealerne. Overholdelsen kontrolleres i forbindelse med kontrolbesøg på stedet.

Kriterium 67. Yderligere miljøtiltag eller sociale tiltag (op til 3 point)

Overnatningsstedets ledelse skal træffe foranstaltninger ud over dem, der er omhandlet i kriterierne i denne del eller i del A, for at forbedre overnatningsstedets miljøpræstationer.

- a) yderligere miljøtiltag (op til 0,5 point hver, op til højst 2 point)
og/eller
- b) yderligere sociale tiltag (op til 0,5 point hver, op til højst 1 point).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge en erklæring om, at dette kriterium er opfyldt, sammen med en fyldestgørende beskrivelse (inklusive de dokumenterede miljømæssige eller sociale fordele ved hvert tiltag) af hvert yderligere tiltag, som ansøgeren ønsker at få taget i betragtning.

⁽¹⁾ Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 af 28. juni 2007 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2092/91 (EUT L 189 af 20.7.2007, s. 1).

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2017/176**af 25. januar 2017****om opstilling af EU-miljømærkekriterier for gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus***(meddelt under nummer C(2017) 303)***(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 66/2010 af 25. november 2009 om EU-miljømærket ⁽¹⁾, særlig artikel 8, stk. 2,

efter høring af Den Europæiske Unions Miljømærkenævn, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til forordning (EF) nr. 66/2010 kan produkter, hvis miljøbelastning er nedbragt gennem hele deres livscyklus, få tildelt EU's miljømærke.
- (2) I henhold til forordning (EF) nr. 66/2010 skal der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe.
- (3) Med Kommissionens beslutning 2010/18/EF ⁽²⁾ blev der opstillet miljøkriterier og tilhørende krav til vurdering og verifikation for gulvbelægninger af træ, som er gældende indtil den 31. december 2016.
- (4) For bedre at afspejle de forskellige gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus, der findes på markedet, og den nyeste udvikling inden for disse produkter samt for at tage hensyn til de seneste fem års innovation, anses det for hensigtsmæssigt at ændre produktgruppens navn og anvendelsesområde og fastsætte et revideret sæt EU-miljømærkekriterier.
- (5) De reviderede EU-miljømærkekriterier sigter mod anvendelse af materialer, som er produceret på en mere bæredygtig måde baseret på livscyklusanalyser, der begrænser den forbrugte energi og brug af farlige forbindelser, niveauet af farlige reststoffer, gulvbelægningens bidrag til forurening af indeklimaet og fremmer varige kvalitetsprodukter. De reviderede kriterier og de tilhørende krav til vurdering og verifikation bør gælde i seks år efter meddelelsen af denne afgørelse, idet der tages højde for innovationscyklussen for denne produktgruppe.
- (6) En kode svarende til produktgruppen er en integreret del af EU-miljømærkets registreringsnummer. For at de kompetente organer skal kunne tildele et EU-miljømærke registreringsnummer til gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus, der overholder EU-miljømærkekriterierne, er det nødvendigt at tildele et kodenummer til denne produktgruppe.
- (7) Beslutning 2010/18/EF bør derfor ophæves.

⁽¹⁾ EUT L 27 af 30.1.2010, s. 1.

⁽²⁾ Kommissionens beslutning af 2010/18/EF af 26. november 2009 om opstilling af miljøkriterier for tildeling af Fællesskabets miljømærke til gulvbelægninger af træ (EUT L 8 af 13.1.2010, s. 32).

- (8) Det er hensigtsmæssigt at give producenter, hvis produkter er tildelt EU-miljømærket til gulvbelægninger af træ på grundlag af miljøkriterierne i beslutning 2010/18/EF, en overgangsperiode, så de har tilstrækkelig tid til at tilpasse deres produkt, så det kan overholde de reviderede kriterier. Producenterne bør også kunne indgive ansøgninger baseret på miljøkriterierne i beslutning 2010/18/EF i en tilstrækkelig periode.
- (9) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelsen fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 16 i forordning (EF) nr. 66/2010 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Produktgruppen »gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus« omfatter indendørs gulvbelægninger, herunder gulve af træ, laminat, kork og bambus, hvor over 80 vægtprocent af det endelige produkt består af træ, træbaserede materialer eller fibre, kork, korkbaserede materialer eller fibre, bambus og bambusbaserede materialer eller fibre, der ikke indeholder syntetiske fibre i nogen af lagene.

Produktgruppen omfatter ikke vægbeklædning, beklædning til ekstern brug, beklædning med en strukturel funktion eller nivelleringsforbindelser.

Artikel 2

I denne afgørelse forstås ved:

- 1) »trægulve«: en samling elementer af træ, på forhånd samlede planker eller parketplader, som udgør gulvets slidlag
- 2) »gulvbelægning af kork«: gulvbelægninger af granuleret kork blandet med et bindemiddel og derefter hærdet, eller flere lag kork (agglomereret/finer), som kan presses sammen med lim, og som er beregnet til brug med en overfladebehandling
- 3) »overfladebehandlingsmiddel«: et præparat som defineret i artikel 2, nr. 8, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/42/EF ⁽¹⁾
- 4) »gulvbelægning af bambus«: gulvbelægning fremstillet af bambus i massive stykker eller sammenpresset og blandet med et bindemiddel
- 5) »laminatgulve«: en hård gulvbelægning med et overfladelag af et eller flere tynde lag fibermateriale (almindeligvis papir), som er imprægneret med termohærdende aminoharpikser (almindeligvis melamin), presset eller fastlimet på en kerne og som regel afsluttet med en kontrafiner
- 6) »flygtig organisk forbindelse« (VOC): alle organiske forbindelser, som i en kapillarsøjle beklædt med 5 % phenylpolysiloxan og 95 % methylpolysiloxan elueres med et fastholdelsesinterval mellem n-hexadecan (ikke medtaget) og n-docosan (medtaget)
- 7) »R-værdi«: summen af alle R_i -værdier, hvor R_i -værdien er forholdet C_i/LCI_i , hvor C_i er kammerets massekoncentration af forbindelsen i, og LCI_i er LCI-værdien (laveste koncentration af interesse) af forbindelsen i defineret i rapporterne »European Collaborative Action on Urban Air, Indoor Environment and Human Exposure« ⁽²⁾
- 8) »stof«: et stof som defineret i artikel 3, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 ⁽³⁾

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/42/EF af 21. april 2004 om begrænsning af emissioner af flygtige organiske forbindelser fra anvendelse af organiske opløsningsmidler i visse maling og lakker samt produkter til autoreparationslakering og om ændring af direktiv 1999/13/EF (EUT L 143 af 30.4.2004, s. 87).

⁽²⁾ http://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC83683/eca%20report%2029_final.pdf.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 af 18. december 2006 om registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier (REACH), om oprettelse af et europæisk kemikalieagentur og om ændring af direktiv 1999/45/EF og ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 793/93 og Kommissionens forordning (EF) nr. 1488/94 samt Rådets direktiv 76/769/EØF og Kommissionens direktiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF (EUT L 396 af 30.12.2006, s. 1).

- 9) »blanding«: en blanding som defineret i artikel 3, nr. 2), i forordning (EF) nr. 1907/2006
- 10) »biocidholdigt produkt«: et biocidholdigt produkt som defineret i artikel 3, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 ⁽¹⁾
- 11) »konserveringsmiddel«: ethvert produkt, der falder ind under produkttype 8 (træbeskyttelsesmidler) som defineret i bilag V til forordning (EU) nr. 528/2012, herunder produkter til beskyttelse af kork og bambus
- 12) »aktivstof«: et aktivstof som defineret i artikel 3, stk. 1, litra c), i forordning (EU) nr. 528/2012
- 13) »genanvendt materiale«: materiale, som er genanvendt fra genvundet eller regenereret materiale ved hjælp af en fremstillingsproces og lavet til et endeligt produkt eller til en sammensætning, som skal indarbejdes i et produkt, med undtagelse af træaffald, flis og fibre fra træfældnings- og savværksaktiviteter som defineret i ISO 14021
- 14) »træbaseret materiale«: materiale fremstillet af træfibre, træflis eller træ ved en af flere forskellige processer, som kan omfatte brug af høje temperaturer, pres og harpiksbindemiddel eller klæbemidler. Træbaserede materialer omfatter: hårde fiberplader, fiberplader, mellemhårde fiberplader, spånplader, OSB-plader, krydsfiner og massive træplader. De kan påføres en efterbehandling under fremstillingen af gulvbelægningen
- 15) »korkbaseret materiale«: materiale fremstillet af korkfibre, korkflis eller kork ved en af flere forskellige processer, som kan omfatte brug af høje temperaturer, pres og harpiksbindemiddel eller klæbemidler
- 16) »bambusbaseret materiale«: materiale fremstillet af bambusfibre, bambusflis eller bambus ved en af flere forskellige processer, som kan omfatte brug af høje temperaturer, pres og harpiksbindemiddel eller klæbemidler
- 17) »syntetiske fibre«: alle polymerfibre
- 18) »energi fra vedvarende energikilder«: energi fra vedvarende energikilder som defineret i artikel 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF ⁽²⁾
- 19) »oprindelsesgaranti«: en oprindelsesgaranti som defineret i artikel 2, litra j), i direktiv 2009/28/EF.

Artikel 3

For at blive tildelt EU-miljømærket i henhold til forordning (EF) nr. 66/2010 skal et produkt falde ind under produktgruppen »gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus« som defineret i artikel 1 i denne afgørelse og skal opfylde EU-miljømærkekriterierne og de tilhørende krav til vurdering og verifikation, som fremgår af bilaget til denne afgørelse.

Artikel 4

EU-miljømærkekriterierne for produktgruppen »gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus« og de tilhørende krav til vurdering og verifikation er gyldige i seks år fra datoen for meddelelsen af denne afgørelse.

Artikel 5

Til administrative formål er kodenummeret for produktgruppen »gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus« »035«.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 af 22. maj 2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (EUT L 167 af 27.6.2012, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

Artikel 6

Beslutning 2010/18/EF ophæves.

Artikel 7

Uanset artikel 6 kan ansøgninger om EU-miljømærket for produkter, der falder ind under produktgruppen »gulvbelægninger baseret på træ, kork og bambus«, som indsendes senest to måneder efter datoen for meddelelsen af denne afgørelse, indsendes i overensstemmelse med kriterierne i beslutning 2010/18/EF eller kriterierne i denne afgørelse.

EU-miljømærkelicenser, der tildeles i overensstemmelse med kriterierne i beslutning 2010/18/EF, kan anvendes i 12 måneder fra datoen for meddelelsen af denne afgørelse.

Artikel 8

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. januar 2017.

På Kommissionens vegne
Karmenu VELLA
Medlem af Kommissionen

BILAG

GENERELLE FORHOLD

KRITERIER FOR EU-MILJØMÆRKET

Kriterier for tildeling af EU-miljømærket til gulvbelægningsprodukter baseret på træ, kork og bambus

- Kriterium 1 Produktbeskrivelse
- Kriterium 2 Træ-, kork- og bambusbaserede materialer
- Kriterium 3 Generelle krav til farlige stoffer og blandinger
- Kriterium 4 Særlige krav til stoffer
- Kriterium 5 Energiforbrug i fremstillingsprocessen
- Kriterium 6 Emissioner af flygtige organiske forbindelser fra gulvbelægninger
- Kriterium 7 Emissioner af formaldehyd fra gulvbelægninger og kernebrædder
- Kriterium 8 Brugsegnethed
- Kriterium 9 Reparationsmulighed og udvidet garanti
- Kriterium 10 Forbrugeroplysninger
- Kriterium 11 Oplysninger på EU-miljømærket
- Tillæg I Vejledning i beregning af mængden af anvendte flygtige organiske forbindelser
- Tillæg II Vejledning i beregning af energiforbruget i fremstillingsprocessen
- Tillæg III Liste over standarder

VURDERING OG VERIFIKATION

Der er for hvert kriterium anført specifikke vurderings- og verifikationskrav.

Når ansøgeren skal fremlægge erklæringer, dokumentation, analyser, prøvningsrapporter eller andet belæg for, at kriterierne er opfyldt, kan dette materiale stamme fra ansøgeren eller dennes leverandør(er), alt efter hvad der er relevant.

Kompetente organer skal fortrinsvis anerkende attester, som udstedes af organer, som er akkrediteret i henhold til den relevante harmoniserede standard for prøvnings- og kalibreringslaboratorier, og verifikationer fra organer, som er akkrediteret i henhold til de relevante harmoniserede standarder for organer, der certificerer produkter, processer og tjenester. Akkrediteringen skal udføres i henhold til bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 ⁽¹⁾.

Der kan eventuelt anvendes andre prøvningsmetoder end dem, der er anført ved de enkelte kriterier, hvis det kompetente organ, der skal vurdere ansøgningen, accepterer dem som ligeværdige.

De ansvarlige organer kan om nødvendigt kræve supplerende dokumentation og foretage uafhængig verifikation eller kontrolbesøg på stedet.

Det er en forudsætning, at produktet opfylder alle lovkrav i de lande, hvor det påtænkes markedsført. Ansøgeren skal afgive en erklæring om, at produktet opfylder dette krav.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

Hvis en leverandør foretrækker ikke at oplyse de stoffer, der udgør en blanding, over for ansøgeren, kan leverandøren sende oplysningerne direkte til det kompetente organ.

Kriterium 1 Produktbeskrivelse

Det kompetente organ skal have en teknisk beskrivelse af gulvbelægningen, herunder tegninger, der illustrerer de dele eller materialer, som udgør det endelige gulvbelægningsprodukt, dets mål og en beskrivelse af fremstillingsprocessen. Denne beskrivelse skal ledsages af materialelisten for produktet med angivelse af produktets samlede vægt, og hvordan denne fordeles på de forskellige anvendte materialer.

Der skal påvises overholdelse af anvendelsesområdet for produktgruppen som defineret i artikel 1.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en overensstemmelseserklæring samt følgende oplysninger om gulvbelægningen:

- varemærke/handelsnavn ⁽¹⁾
- en beskrivelse af produktet, herunder tekniske tegninger, der illustrerer de dele eller materialer, som er anvendt i det endelige produkt
- materialelisten: den procentvise sammensætning af råmaterialer, stoffer eller blandinger i det endelige produkt i masse, herunder eventuelle tilsætningsstoffer og overfladebehandling, hvor dette er relevant
- en liste over alle produktets komponenter ⁽²⁾ og deres vægt
- en beskrivelse af fremstillingsprocessen. Leverandører af råmaterialer eller stoffer skal beskrives med juridisk navn, produktionssted, kontaktoplysninger og beskrivelse af det eller de produktionstrin, de har udført eller er en del af.

Produktblad, miljødeklaration for produktet eller tilsvarende dokumenter kan accepteres som bevis for overholdelse af dette kriterium, forudsat at de indeholder de angivne oplysninger.

Kriterium 2 Træ-, kork- og bambusbaserede materialer

Dette krav gælder træ, træbaserede materialer, kork, korkbaserede materialer, bambus eller bambusbaserede materialer med en vægt på over 1 % af det endelige produkt.

Træ, træbaserede materialer, kork, korkbaserede materialer, bambus eller bambusbaserede materialer må ikke stamme fra genetisk modificerede organismer (GMO) og skal være omfattet af certifikater for leverandørkæden (chain of custody) udstedt af en uafhængig ekstern certificeringsordning som f.eks. FSC (Forest Stewardship Council) eller det fælleseuropæiske skovcertificeringsprojekt PEFC eller lignende.

Alt nyt træ skal være omfattet af gyldige certifikater, der borger for bæredygtig skovforvaltning og for kontrol af leverandørkæden, og som er udstedt af en uafhængig ekstern certificeringsordning som f.eks. FSC, PEFC eller lignende.

Hvor en certificeringsordning giver mulighed for at blande ucertificeret materiale med certificeret og/eller genanvendt materiale i et produkt eller en produktionslinje, skal mindst 70 % af træet, korken og/eller bambussen være bæredygtige certificerede nye materialer og/eller genanvendte materialer.

Det ucertificerede materiale skal være omfattet af et kontrolsystem, som sikrer, at det stammer fra lovlige kilder og opfylder alle andre krav i certificeringsordningen vedrørende ucertificeret materiale.

Certificeringsorganer, der udsteder certifikater for skov og/eller leverandørkæden, skal være akkrediteret eller anerkendt af den pågældende certificeringsordning.

⁽¹⁾ Handelsnavn er alle de navne, hvorunder stoffet markedsføres på EU-markedet.

⁽²⁾ Ved komponent forstås hvert af de lag, som gulvbelægningerne består af, og hvis materiale, facon eller form har en specifik funktion. Der er f.eks. tale om slidlaget eller det ridsefaste lag, mønster- eller finerlaget, substrat- eller stabilitetslaget og bagbeklædningen.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en overensstemmelseserklæring, som understøttes af et gyldigt, uafhængigt certificeret certifikat for leverandørkæden fra producenten for træ, træbaserede materialer eller fibre, kork, korkbaserede materialer eller fibre, bambus og bambusbaserede materialer eller fibre, der anvendes i produktet eller produktionslinjen, og påvise, at intet nyt materiale stammer fra GMO-kilder. Ansøgeren skal fremlægge reviderede regnskaber, der viser, at mindst 70 % af materialerne stammer fra skove eller områder, som forvaltes i overensstemmelse med principper for bæredygtig skovforvaltning og/eller fra genanvendte kilder, der opfylder kravene fra den relevante uafhængige leverandørkædeordning. FSC, PEFC eller lignende ordninger skal accepteres som uafhængig ekstern certificeringsordning.

Hvis produktet eller produktionslinjen indeholder ucertificeret materiale, skal der fremlægges bevis for, at det ucertificerede nye materiale udgør mindre end 30 %, og at det er omfattet af en kontrolordning, som sikrer, at det stammer fra lovlige kilder og opfylder alle andre krav i certificeringsordningen vedrørende ucertificeret materiale.

Kriterium 3 Generelle krav til farlige stoffer og blandinger

Produktets og eventuelle dele af produktets indhold af stoffer, som i henhold til artikel 59, stk. 1, i forordning (EF) nr. 1907/2006 er identificeret som særligt problematiske stoffer (SVHC), eller stoffer eller blandinger, der opfylder kriterierne for klassificering, mærkning og emballering (CLP) i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 ⁽¹⁾ for de farer, der fremgår af tabel 3.1 i denne afgørelse, skal begrænses i overensstemmelse med punkt 3.a og 3.b. Med henblik på dette kriterium er kandidatlisten over særligt problematiske stoffer og CLP-fareklassificeringer i tabel 3.1 inddelt efter deres farlige egenskaber.

Tabel 3.1

Gruppering af begrænsede farer

Gruppe 1-farer — SVHC og CLP

Farer, som identificerer et stof som henhørende i gruppe 1:

- stoffer, der optræder på kandidatlisten over særligt problematiske stoffer (SVHC)
- kræftfremkaldende, mutagen og eller reproduktionstoksisk (CMR), kategori 1A eller 1B: CMR H340, H350, H350i, H360, H360F, H360D, H360FD, H360Fd, H360Df

---

Gruppe 2-farer — CLP

Farer, som identificerer et stof som henhørende i gruppe 2:

- kategori 2, CMR: H341, H351, H361f, H361d, H361df, H362
- kategori 1, akvatisk toksicitet: H400, H410
- kategori 1 og 2, akut toksicitet: H300, H310, H330, H304
- kategori 1, aspirationstoksicitet: H304
- kategori 1, specifik målorgantoksicitet (STOT): H370, H372
- kategori 1, hudsensibiliserende stof H317

Gruppe 3-farer — CLP

Farer, som identificerer et stof som henhørende i gruppe 3:

- kategori 2, 3 og 4, akvatisk toksicitet: H411, H412, H413
  - kategori 3, akut toksicitet: H301, H311, H331, EUH070
  - kategori 2, STOT: H371, H373
-

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger og om ændring og ophævelse af direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF og om ændring af forordning (EF) nr. 1907/2006 (EUT L 353 af 31.12.2008, s. 1).

3.a. Begrænsning af SVHC

Produktet og dets komponenter må ikke indeholde SVHC, som forekommer i koncentrationer på over 0,10 vægtprocent.

Der gøres ingen undtagelse fra dette krav for SVHC på kandidatlisten, som forekommer i produktet eller komponenter deraf i koncentrationer på over 0,10 vægtprocent.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal indsamle erklæringer om, at der ikke forefindes SVHC i koncentrationer, som overskrider den anførte grænseværdi for produktet og dets komponenter. Erklæringerne skal tage udgangspunkt i den seneste version af kandidatlisten, der er offentliggjort af ECHA ⁽¹⁾.

3.b. Begrænsning af CLP-klassificerede stoffer eller blandinger, som anvendes i gulvbelægningen

Stoffer eller blandinger, som producenten af gulvbelægningen eller dennes leverandører anvender i forbindelse med udarbejdelsen af råmaterialer, fremstilling, montage eller enhver anden behandling af gulvbelægningen, skal ikke klassificeres med nogen af de CLP-farer, som er anført i tabel 3.1. Begrænsede stoffer eller blandinger omfatter klæbemidler, malinge, grundmalinger, lakker, bejdse, harpikser, biocidholdige produkter, spartelmasser, voks, olier, fugemasser, farver og tætningsmidler.

Det er dog tilladt at anvende sådanne begrænsede stoffer, hvis mindst én af følgende betingelser er opfyldt:

- det begrænsede stof eller den begrænsede blanding blev anvendt i mængder, der udgør mindre end 0,10 % af den samlede vægt af gulvbelægningen og en af dens komponenter
- det begrænsede stofs egenskaber ændres ved behandling (f.eks. ikke længere er biotilgængeligt eller undergår en kemisk reaktion), så den begrænsede CLP-fare ikke længere er gældende, og indholdet af ureageret reststof er mindre end 0,10 % af den samlede vægt af gulvbelægningen og en af dens komponenter.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren og/eller dennes leverandører skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om overensstemmelse med kriterium 3.b samt, hvor det er relevant, en liste over relevante anvendte stoffer og blandinger, sammen med erklæringer om deres fareklassificering eller ingen klassificering, deres tilføjede mængder og, hvor det er relevant, erklæringer om, hvorvidt stofferne ændrer egenskaber ved forarbejdning, så de begrænsede CLP-farer ikke længere finder anvendelse. I så fald skal der angives mængder af eventuelt ureageret restindhold af det begrænsede stof.

Følgende oplysninger skal for hvert stof fremlægges til støtte for erklæringen om, hvorvidt stoffet er fareklassificeret eller ikke:

- i) stoffets CAS- (Chemical Abstract Service) ⁽²⁾, EC- (European Community) ⁽³⁾ eller andet listenummer (hvor sådanne findes for blandinger)
- ii) den fysiske form og tilstand, hvori stoffet eller blandingen anvendes
- iii) harmoniserede CLP-fareklassificeringer
- iv) selvklassificeringer i ECHA's REACH-database ⁽⁴⁾ over registrerede stoffer (hvis der ikke findes harmoniserede klassificeringer)
- v) blandingsklassifikationer ifølge kriterierne i forordning (EF) nr. 1272/2008.

⁽¹⁾ ECHA, Kandidatlisten over særligt problematiske stoffer til godkendelse, <http://www.echa.europa.eu/da/web/guest/candidate-list-table>.

⁽²⁾ CAS-register: <https://www.cas.org/content/chemical-substances>.

⁽³⁾ EF-fortegnelse: <http://echa.europa.eu/da/information-on-chemicals/ec-inventory>.

⁽⁴⁾ ECHA, REACH-databasen over registrerede stoffer: <http://www.echa.europa.eu/information-on-chemicals/registered-substances>.

Selvklassificerede registreringer fra fælles indgivelser gives forrang ved registreringer i REACH-databasen over registrerede stoffer.

Hvis en klassificering registreres med anmærkningen for manglende data (»data lacking«) eller ikkefyldstgørende grundlag for klassificering (»inconclusive«) ifølge REACH-databasen for registrerede stoffer, eller hvis stoffet endnu ikke er registreret i REACH-databasen, skal der fremlægges toksikologiske oplysninger, der opfylder kravene i bilag VII til forordning (EF) nr. 1907/2006, og som er tilstrækkelige til at underbygge fyldstgørende selvklassificeringer i overensstemmelse med bilag I til forordning (EF) nr. 1272/2008 og ECHA's vejledning. I tilfælde af registreringer med anmærkningerne »data lacking« eller »inconclusive« skal selvklassificeringerne verificeres, idet følgende informationskilder accepteres:

- i) toksikologiske undersøgelser og farevurderinger foretaget af regeludstedende organer ⁽¹⁾ på samme niveau som ECHA, medlemsstaternes regeludstedende organer eller mellemstatslige organer
- ii) et fuldt udfyldt sikkerhedsdatablad i henhold til bilag II til forordning (EF) nr. 1907/2006
- iii) en dokumenteret ekspertvurdering foretaget af en professionel toksikolog. Denne skal bygge på en gennemgang af videnskabelig litteratur og eksisterende prøvningsdata samt om nødvendigt resultater fra nye prøvninger udført af uafhængige laboratorier ved hjælp af metoder godkendt af ECHA
- iv) en attest, i givet fald baseret på en ekspertvurdering, udstedt af et akkrediteret overensstemmelsesvurderingsorgan, som foretager farevurderinger i henhold til det globale harmoniserede system til klassificering og mærkning af kemikalier (GHS) eller CLP-fareklassificeringssystemer.

Oplysninger om stoffers eller blandingers farlige egenskaber kan i overensstemmelse med bilag XI til forordning (EF) nr. 1907/2006 fremskaffes på anden måde end ved forsøg, for eksempel ved hjælp af alternative metoder såsom in vitro-metoder, ved hjælp af modeller for kvantitative struktur-aktivitets-relationer eller ved hjælp af kategorisering af stoffer og analogislutninger (»read-across«).

Kriterium 4 Særlige krav til stoffer

4.a. Forurenende stoffer i genanvendt træ, kork og bambus

Genanvendte træfibre eller genanvendt træflis, der anvendes i fremstillingen af det endelige gulvbelægningsprodukt, skal prøves i overensstemmelse med EPF-standarden (European Panel Federation) for leveringsbetingelser for genanvendt træ ⁽²⁾ eller med en anden tilsvarende standard, der har tilsvarende eller strengere grænseværdier, og skal overholde grænseværdierne for forurenende stoffer i henhold til tabel 4.1.

Tabel 4.1

Grænseværdier for forurenende stoffer i genanvendt træ, kork, bambus og deres fibre eller flis (mg/kg tørt genanvendt materiale)

Forurenende stoffer	Grænseværdier	Forurenende stoffer	Grænseværdier
Arsen (As)	25	Kviksølv (Hg)	25
Cadmium (Cd)	50	Fluor (F)	100
Chrom (Cr)	25	Klor (Cl)	1 000
Kobber (Cu)	40	Pentachlorphenol (PCP)	5
Bly (Pb)	90	Tjæreolie (benzo(a)pyren)	0,5

⁽¹⁾ ECHA, Samarbejde med ligestillede kontrolmyndigheder: <http://echa.europa.eu/da/about-us/partners-and-networks/international-cooperation/cooperation-with-peer-regulatory-agencies>.

⁽²⁾ »EPF Standard for delivery conditions of recycled wood«, oktober 2002. Foreligger online på: <http://www.europanel.org/upload/EPF-Standard-for-recycled-wood-use.pdf>.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal fremlægge følgende for det kompetente organ:

- en erklæring fra producenten eller leverandøren af plader om, at der ikke er anvendt genanvendt træ, kork, bambus eller deres fibre eller flis i gulvbelægningen, eller
- en erklæring fra producenten eller leverandøren af plader, alt efter hvad der er relevant, om, at alt genanvendt træ, kork, bambus eller deres fibre eller flis, der er anvendt, er blevet repræsentativt prøvet i overensstemmelse med EPF-standarden for leveringsbetingelser for genanvendt træ eller andre tilsvarende standarder, der har tilsvarende eller strengere grænseværdier, samt relevante prøvningsrapporter, som påviser, at prøverne af genanvendt materiale overholder de grænseværdier, der er angivet i tabel 4.1.

4.b. Biocidholdige produkter

Det er ikke tilladt at behandle træ, kork og/eller bambus i gulvbelægninger med biocidholdige produkter.

Følgende aktive substanser er ikke tilladt til konservering i beholderen af vandbaserede blandinger som klæbemidler eller lakker:

- blandinger (3:1) af chloromethylisothiazolinon og methylisothiazolinon (CMIT/MIT CAS No 55965-84-9) i en koncentration på over 15 ppm
- methylisothiazolinon i en koncentration på over 200 ppm
- andre isothiazolinoner i en koncentration på over 500 ppm.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om, at der ikke er brugt biocidholdige produkter, eller i givet fald en erklæring samt et sikkerhedsdatablad fra leverandørerne med angivelse af, hvilke aktivstoffer der er anvendt som konserveringsmidler i beholderen til vandbaserede blandinger.

4.c. Tungmetaller i malinge, grundmalinger og lakker

Malinge, grundmalinger eller lakker brugt på træ, træbaserede materialer, kork, korkbaserede materialer, bambus eller bambusbaserede materialer må ikke indeholde stoffer baseret på følgende metaller: cadmium, bly, chrom (VI), kviksølv, arsen eller selen i koncentrationer på over 0,010 vægtprocent for hvert enkelt metal i maling-, grundmaling- eller lakformuleringen i beholderen.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren eller i givet fald materialeleverandøren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om overholdelse af dette kriterium og de respektive sikkerhedsdatablade fra leverandørerne af de anvendte malinger, grundmalinger og/eller lakker

4.d. VOC-indhold i overfladebehandling

Overfladebehandlingsprodukter, der anvendes på træ, træbaserede materialer, kork, korkbaserede materialer eller bambus eller bambusbaserede materialer, skal have et af følgende:

- et samlet VOC-indhold på mindre end eller lig med 5 vægtprocent (koncentration i beholderen)
- et samlet VOC-indhold, der overstiger 5 vægtprocent, forudsat at det påvises, at de anvendes i mængder, der udgør mindre end 10 g/m² af behandlet overfladeareal.

Kriteriet vedrører den samlede mængde VOC i overfladebehandlingsprodukterne med den kemiske sammensætning, de har i våd form. Hvis produkterne skal fortyndes inden brug, skal beregningen baseres på indholdet i det fortyndede produkt.

Med henblik på dette kriterium forstås der ved VOC flygtige organiske forbindelser som defineret i artikel 2, nr. 5, i direktiv 2004/42/EF.

Dette kriterium gælder ikke for blandinger, der anvendes til reparationer (f.eks. knaster, mærker, hak mv.) under fremstillingsprocessen.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om overholdelse af dette kriterium, der understøttes af sikkerhedsdatabladet for de overfladebehandlingsstoffer eller -blandinger, der anvendes på træ, træbaserede materialer, kork, korkbaserede materialer, bambus og/eller bambusbaserede materialer. Hvis det af sikkerhedsdatabladet fremgår, at VOC-indholdet i de anvendte overfladebehandlingsstoffer eller -blandinger er mindre end eller lig med 5 vægtprocent, er der ikke behov for yderligere verifikation.

Hvis VOC-indholdet ikke fremgår af sikkerhedsdatabladet, beregnes VOC-indholdet på grundlag af listen over stoffer i overfladebehandlingsblandingen. Koncentrationen af de enkelte VOC-ingredienser angives i vægtprocent.

Alternativt skal ansøgeren, hvis VOC-indholdet er højere end 5 vægtprocent, fremlægge en beregning, der viser, at den effektive mængde anvendte VOC pr. m² af det behandlede overfladeareal på gulvbelægningen er mindre end 10 g/m², i overensstemmelse med retningslinjerne i tillæg I.

4.e. VOC-indhold i andre anvendte stoffer og blandinger

VOC-indholdet skal være mindre end:

- 3 vægtprocent i både klæbestoffer og harpikser i beholderne, der anvendes til fremstilling af gulvbelægninger
- 1 vægtprocent i andre stoffer bortset fra klæbestoffer, harpikser og overfladebehandlingsmidler (kriterium 4.d), der anvendes til fremstilling af gulvbelægninger.

Frit formaldehyd af flydende aminoplastharpikser, der anvendes til fremstilling af gulvbelægninger, må ikke overstige 0,2 vægtprocent.

Kriteriet vedrører den samlede mængde VOC i stofferne med den kemiske sammensætning, de har i våd form. Hvis blandingerne skal fortyndes inden brug, skal beregningen baseres på indholdet i det fortyndede produkt.

Med henblik på dette kriterium forstås der ved VOC flygtige organiske forbindelser som defineret i artikel 2, nr. 5, i direktiv 2004/42/EF.

Dette kriterium gælder ikke for blandinger, der anvendes til reparationer (f.eks. knaster, mærker, hak mv.) under fremstillingsprocessen.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om, at kriteriet er overholdt, understøttet af sikkerhedsdatabladet for de anvendte klæbemidler, harpikser eller andre stoffer i beholderen, der anvendes, eller tilsvarende dokumentation, der understøtter overensstemmelseserklæringen, sammen med en komplet fremgangsmåde med mængdeanførsel og CAS-numre.

Hvis det af sikkerhedsdatabladet fremgår, at VOC-indholdet er mindre end 3 vægtprocent af de anvendte klæbemidler og harpikser i beholderen eller mindre end 1 vægtprocent af andre anvendte stoffer, er der ikke behov for yderligere verifikation.

Hvis VOC-indholdet ikke fremgår af sikkerhedsdatabladet, beregnes VOC-indholdet på grundlag af listen over stoffer. Koncentrationen af de enkelte VOC-ingredienser angives i vægtprocent.

Ansøgeren skal fremlægge prøvningsrapporter, der viser, at indholdet af frit formaldehyd i de flydende aminoplastharpikser er mindre end 0,2 vægtprocent i overensstemmelse med standard EN1243.

4.f. Blødgøringsmidler

Klæbemidler, harpikser eller overfladebehandlingsstoffer eller -blandinger må ikke indeholde blødgøringsmidler i form af phthalater, som er omhandlet i artikel 57 i forordning (EF) nr. 1907/2006. Sådanne phthalater anses for ikke at være til stede, når den samlede sum af de anførte phthalater beløber sig til mindre end 0,10 vægtprocent af klæbemidlet, harpiksen eller overfladebehandlingsstoffet eller -blandingen (1 000 mg/kg).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge enten:

- en erklæring om, at leverandørens eller gulvproducentens kriterium er overholdt, med angivelse af, at der ikke er anvendt blødgørere i form af phthalater, eller
- en erklæring om, at leverandørens eller gulvproducentens kriterium er overholdt, med angivelse af, at der er anvendt blødgørere i form af phthalater, og at der ikke er anvendt nogen af de phthalater, der opfylder kriteriet i artikel 57 i forordning (EF) nr. 1907/2006 i klæbemidlet, harpiksen eller overfladebehandlingsstoffet eller -blandingen. I mangel af en passende erklæring skal klæbemidlet, harpiksen eller overfladebehandlingsstoffet eller -blandingen prøves for tilstedeværelsen af disse phthalater i henhold til ISO 8214-6-standard.

4.g. Halogenerede organiske forbindelser

Halogenerede organiske forbindelser er ikke tilladt i stoffer, der anvendes til fremstilling af gulvbelægninger (f.eks. som bindemidler, klæbemidler, overfladebehandlingsmidler mv.).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en overensstemmelseserklæring samt en erklæring om, at der ikke anvendes halogenerede organiske forbindelser, fra producenten af stofferne. Derudover skal sikkerhedsdatabladene for de respektive stoffer fremlægges.

4.h. Flammehæmmere

Det er ikke tilladt at anvende flammehæmmere i de stoffer, der anvendes til fremstilling af gulvbelægninger.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en overensstemmelseserklæring samt en erklæring om, at der ikke anvendes flammehæmmere, fra producenten af stofferne. Derudover skal sikkerhedsdatabladene for de respektive stoffer fremlægges.

4.i. Axidirin og polyazidiriner

Axidirin og polyazidiriner er ikke tilladt i stoffer, der anvendes til fremstilling af gulvbelægninger (f.eks. som overfladebehandlingsmidler mv.).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en overensstemmelseserklæring samt en erklæring om, at der ikke anvendes axidirin og polyazidiriner, fra producenten af stofferne. Derudover skal sikkerhedsdatabladene for de respektive stoffer fremlægges.

Kriterium 5. Energiforbrug i fremstillingsprocessen

Det gennemsnitlige årlige energiforbrug ved fremstillingen af gulvbelæggningerne skal beregnes som anført i tabel 5.1 og tillæg II og skal overstige følgende grænseværdier (E-score):

Produkt	E-score
Gulve af massivt træ	> 11,0
Trægulve med flere lag Gulvbelæggninger af træfiner Gulvbelæggninger af kork og gulve af korkfliser Gulvbelæggninger af bambus Laminatgulve	> 8,0

Tabel 5.1

Beregning af E-score

Formel		Miljøparameter		Maksimumkrav
$E = \frac{A}{20} + \left(5 - \frac{B}{3}\right) + \left(5 - \frac{C}{7}\right)$	A	Andel af vedvarende energi i det samlede årlige energiforbrug	%	—
	B	Årlig indkøbt elektricitet	kWh/m ²	15 kWh/m ²
	K	Årligt brændselsforbrug	kWh/m ²	35 kWh/m ²

Hvor A = Forholdet mellem energi fra vedvarende energikilder og den samlede energi.

I tælleren i A-forholdet skal brændsel fra vedvarende energikilder læses som (mængde brændsel × standardværdi) plus den varme, der genereres på stedet fra brændsel, der ikke er fra vedvarende energikilder, plus 2,5 × elektricitet på stedet genereret af brændsel, som ikke er fra vedvarende energikilder, og 2,5 × indkøbt elektricitet fra vedvarende energikilder.

I nævneren i A-forholdet skal indkøbt brændsel fra vedvarende energikilder læses som (mængde brændsel × standardværdi) plus det indkøbte brændsel, som ikke er fra vedvarende energikilder, læses som (mængde brændsel × standardværdi) plus den varme, der genereres på stedet fra brændsel, der ikke er fra vedvarende energikilder, plus 2,5 × elektricitet på stedet genereret af brændsel, som ikke er fra vedvarende energikilder, plus 2,5 × indkøbt elektricitet fra vedvarende energikilder og plus 2,5 × indkøbt elektricitet, der ikke er fra vedvarende energikilder.

B = Årlig indkøbt elektricitet er summen af den elektricitet, der købes af en ekstern leverandør. Hvis den indkøbte elektricitet er elektricitet fra vedvarende energikilder, skal der anvendes en faktor på 0,8.

C = Årligt brændselsforbrug er summen af alt brændsel, der indkøbes eller dannes som biprodukt ved fremstillingen af gulve og anvendes til at generere energi på stedet.

E-scoren beregnes pr. m² fremstillet gulv og skal tage højde for den direkte energi, der forbruges ved fremstillingen af gulvet. Indirekte energiforbrug medregnes ikke.

Følgende er en vejledende liste over aktiviteter, som skal medregnes og ikke medregnes i energiforbruget. Aktiviteterne begynder med modtagelsen af de fældede træer (træstammer), kork og bambus på producentens eller dennes leverandørs område og indtil afslutningen af fremstillingsprocessen.

Produkt	Betingelser for el- og brændselsforbrug (vejledende liste)	
	Inkluderet	Ikke inkluderet
Gulve af massivt træ	— tørring, slibning og savning — dimensionering og tilpasning — slibning — overfladebehandling — emballering — samt andre aktiviteter med henblik på fremstilling	— fremstilling af lakker eller andre præparater i beholderen — energiforbrug ved kvalitetskontrolaktiviteter — indirekte energiforbrug (f.eks. varme, lys, intern transport mv.).
Trægulve med flere lag	— tørring, slibning og savning — dimensionering og tilpasning — slibning — presning — overfladebehandling — emballering — samt andre aktiviteter med henblik på fremstilling	
Gulvbelægninger af kork og korkfliser	— tørring, slibning og savning — dimensionering og tilpasning — slibning	
Gulvbelægninger af bambus	— presning — fremstilling af eventuelle kernebrædder, der anvendes i strukturen — overfladebehandling — emballering — samt andre aktiviteter med henblik på fremstilling	
Laminatgulve	— fremstilling af kernebrædder — imprægnering af dekorations-, overflade- og bagbeklædningspapir — presning — dimensionering — emballering — samt andre aktiviteter med henblik på fremstilling	

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal angive og påvise:

- den type og mængde af elektricitet, som i gennemsnit er købt af en ekstern leverandør pr. år. Hvis der købes elektricitet fra vedvarende energikilder, skal der fremlægges oprindelsesgarantier i overensstemmelse med direktiv 2009/28/EF. Hvor direktiv 2009/28/EF ikke finder anvendelse i det land, hvor gulvbelægningen fremstilles, fremlægges tilsvarende dokumentation
- den type brændsler og de mængder, der er anvendt ved fremstillingen af gulvbelægningerne ved hjælp af kontrakter, regninger eller tilsvarende dokumentation, der omfatter datoer, leveret/købt mængde og specifikation for brændslet (f.eks. fysisk-kemiske egenskaber, nedre brændværdi mv.). Der skal vedlægges en erklæring om, hvilke af de anvendte brændsler der kommer fra vedvarende energikilder, i overensstemmelse med direktiv 2009/28/EF
- den mængde energi, der er anvendt ved de fremstillingstrin, der indgå i beregningen af E-scoren sammen med tilhørende dokumenter (f.eks. energimålinger ved forskellige fremstillingstrin, udstyrets energiforbrug som rapporteret i produktbladene mv.)
- den type og mængde af energi, der er blevet solgt. Beregningerne skal i givet fald omfatte den type og mængde brændsel, som er anvendt til at generere den solgte energi, datoer eller perioder, hvor den blev genereret, og salgsdatoer
- en erklæring om den mængde af gulve, som der ansøges om EU-miljømærke om (i m²), der er blevet produceret hvert år i gennemsnit.

De dokumenter, der anvendes til at formidle energiforbrug, brændselskøb og energiproduktion samt dokumenter, der formidler gulvproduktionen til de nationale myndigheder, kan anvendes til at dokumentere, at kriteriet er overholdt.

Kriterium 6 Emissioner af flygtige organiske forbindelser fra gulvbelægninger

Gulvbelægningerne må ikke overstige emissionsværdierne i tabel 6.1 målt i et prøvningskammer i overensstemmelse med prøvningsstandard CEN/TS16516. Emballering og levering af prøver, der fremsendes til prøvning samt deres håndtering og behandling skal følge de procedurer, som er beskrevet i CEN/TS 16516.

Tabel 6.1

Emissionskrav

Produkter	Emissionskrav	
	Sammensætning	Grænseværdi efter 28 dages opbevaring i et ventileret prøvningskammer (se CEN/TS16516) i mg/m ³ luft ^(d)
Gulve af massivt træ Trægulve med flere lag Gulvbelægninger af træfiner	VOC i alt minus eddikesyre (CAS 64-19-7)	< 0,3
Gulvbelægninger af kork Gulvbelægninger af bambus	VOC i alt	
Laminatgulve	VOC i alt	< 0,16
Alle gulvbelægninger	SVOC i alt	< 0,1
Gulve af massivt træ Trægulve med flere lag Gulvbelægninger af træfiner	R-værdi for LCI-stoffer minus eddikesyre (CAS 64-19-7)	≤ 1

Produkter	Emissionskrav	
	Sammensætning	Grænseværdi efter 28 dages opbevaring i et ventileret prøvningskammer (se CEN/TS16516) i mg/m ³ luft ⁽⁴⁾
Gulvbelægninger af kork Gulvbelægninger af bambus Laminatgulve	R-værdi for LCI-stoffer	≤ 1
Alle gulvbelægninger	Kræftfremkaldende stoffer	< 0,001

⁽⁴⁾ Kammerprøvningen skal udføres 28 dage efter afslutningen af overfladebehandlingen. Indtil dette tidspunkt opbevares det produkt, der skal prøves, i en forseglet pakke på fremstillingsstedet og leveres således til prøvningslaboratoriet.

Med henblik på dette kriterium forstås der ved VOC alle flygtige organiske forbindelser, der eluerer mellem og med n-hexan og n-hexadecan på en gaskromatografisk søjle, og som har et kogepunkt på mellem ca. 68 °C og 287 °C, hvor målingen er udført med en kapillærsøjle beklædt med 5 % phenylpolysiloxan og 95 % methylpolysiloxan »delvis flygtig forbindelse« (SVOC).

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en overensstemmelseserklæring understøttet af prøvningsrapporterne fra kammerprøvninger udført i overensstemmelse med CEN/TS16516 eller en tilsvarende metode, der viser, at grænseværdierne i tabel 6.1 er overholdt. Prøvningsrapporterne skal indeholde:

- den anvendte prøvningsmetode
- Prøvningsresultaterne og de nødvendige beregninger, der viser grænseværdierne i tabel 6.1.

Hvis kammerets koncentrationsgrænseværdier ved 28 dage kan opfyldes, tre dage efter prøven er placeret i kammeret, eller enhver anden periode mellem tre og 27 dage, efter prøven er placeret i kammeret, kan det erklæres, at kravene er opfyldt, og prøvningen kan stoppes før tiden.

Prøvningsdata fra op til 12 måneder forud for ansøgningen om EU-miljømærket er gyldige for produkter, så længe der ikke er foretaget ændringer i fremstillingsprocessen eller de kemiske formuleringer, som anses for at øge VOC-emissionerne fra det endelige produkt.

Et gyldigt certifikat fra relevante indeklimamærker kan også anvendes som dokumentation for overholdelse, hvis indeklimamærket opfylder kravene for dette kriterium, og hvis det kompetente organ anser det for at være tilsvarende.

Kriterium 7 Emissioner af formaldehyd fra gulvbelægninger og kernebrædder

Gulvbelægninger fremstillet ved hjælp af formaldehydbaserede kernebrædder, klæbemidler, harpikser eller efterbehandlingsmidler og i givet fald de ubehandlede kernebrædder, der er fremstillet ved hjælp af formaldehydbaserede klæbemidler eller harpikser, skal have én af følgende:

- formaldehydemissioner, der er lavere end 50 % af den tærskelværdi, der lader dem blive klassificeret som E1 som defineret i bilag B til EN 13986+A1 (der finder anvendelse på alle gulvbelægninger og kerneplader, som ikke er fremstillet af MDF/HDF)
- formaldehydemissioner, der er lavere end E1-grænseværdien på 65 % som defineret i bilag B til EN 13986+A1, der finder anvendelse på ubehandlede MDF-/HDF-kernebrædder
- formaldehydemissioner, der er lavere end de grænseværdier, der fremgår af California Air Resources Board (CARB) Phase II eller de japanske standarder F3 eller F4 star.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om, at produktet opfylder dette kriterium. Vurdering og verifikation af gulvbelægnings og kerneplader med lav emission af formaldehyd varierer, afhængigt af den certificeringsordning, det falder ind under. Den krævede verifikationsdokumentation for de enkelte ordninger er beskrevet i tabel 7.1.

Tabel 7.1

Verifikationsdokumentation for gulvbelægnings med lav emission af formaldehyd

Certificeringsordning	Vurdering og verifikation
E1 (som defineret i bilag B til EN 13986+A1)	En erklæring fra producenten og leverandøren af kernepladen, hvor det er relevant, om, at gulvbelægningen og ubehandlede kerneplader, som ikke er fremstillet af MDF/HDF, opfylder E1-emissionsgrænseværdien på 50 % som defineret i bilag B til EN 13986+A1 ⁽¹⁾ eller i tilfælde af ubehandlede MDF-/HDF-plader 65 % som defineret i bilag B til EN 13986+A1 understøttet af prøvningsrapporter udført i overensstemmelse med enten EN 120, EN 717-2 eller EN 717-1 eller en tilsvarende metode.
CARB: Fase II-grænseværdier	En erklæring fra producenten og leverandøren af kernepladen, hvor dette er relevant, samt prøvningsresultater i henhold til ASTM E1333 eller ASTM D6007, som påviser, at gulvbelægningen overholder fase II-emissionsværdierne for formaldehyd, som er defineret i California Composite Wood Products Regulation 93120 ⁽²⁾ . Gulvbelægningen og kernepladen, hvor det er relevant, kan mærkes i overensstemmelse med afsnit 93120.3(e) med angivelse af oplysninger om producentens navn, varepartiets nummer eller batchnummer og tildelt CARB-nummer for tredjepartscertificeringsorganet (denne del er ikke obligatorisk, hvis produkterne sælges uden for Californien, eller hvis de blev fremstillet uden brug af tilsat formaldehyd eller bestemte formaldehydbaserede harpikser med ultralavt emissionsniveau.
F-3 eller F4 star-grænseværdier	En erklæring fra producenten og leverandøren, hvor det er relevant, om overensstemmelse med grænseværdierne for formaldehydemissioner i henhold til JIS A 5905 (for træfiberplader) eller JIS A 5908:2003 (for spånplader og krydsfiner) understøttet af prøvningsdata ifølge JIS A 1460-exsikkatormetoden.

⁽¹⁾ Kravene gælder for gulvbelægnings med et fugtindhold på H = 6,5 %.

⁽²⁾ Regulation 93120 »Airborne toxic control measure to reduce formaldehyde emissions from composite wood products« California Code of Regulations.

Kriterium 8 Brugsegnethed

Det er kun krav i forbindelse med den særlige type gulve, som skal opfyldes.

Gulvbelægningerne skal prøves og klassificeres i overensstemmelse med de seneste versioner af de standarder og indikationer, som fremgår af tabel 8.1.

Tabel 8.1

Standarder for prøvninger og klassificering af gulvbelægnings

Gulvbelægning	Prøvningsmetode	Klassifikation
Gulvbelægning af træfiner ⁽¹⁾	EN 1534 for modstandsdugtighed over for trykmærker EN 13329 for tykkelsestolerancer Passende metode for prøvning af modstandsdugtighed over for stød ⁽²⁾ Passende metode for prøvning af modstandsdugtighed over for slid ⁽²⁾ ISO 24334 for låsestyrke	EN ISO 10874 ⁽³⁾

Gulvbelægning	Prøvningsmetode	Klassifikation
Fabrikslakerede massive trægulve og trægulve med flere lag	Det øverste lags tykkelse Træets hårdhed i overfladelaget ^(b)	EN 685 ^(b) CTBA
Fabriksolieret, ubehandlet træ og ubehandlet trægulv med flere lag		
Gulvbelægninger af korkfliser	EN 12104	EN ISO 10874
Gulvbelægninger af kork	EN 660-1 for slidgruppe EN 425 for kontorstol EN 425 for simuleret flytning af møbelben ISO 24343-1 for resterende trykmærker	
Gulvbelægninger af bambus	EN 1534 for modstandsdygtighed over for trykmærker EN 13696 for det øverste lags tykkelse eller slidlag	—
Laminatgulve	EN 13329 EN 14978 EN 15468	EN ISO 10874

(¹) Gulvbelægninger af træfiner er en hård gulvbelægning af et substrat fremstillet af en træbaseret plade med en overflade af træfiner og eventuelt bagbeklædning.

(²) Med henblik på overholdelse foretages målinger og beregninger under anvendelse af pålidelige, nøjagtige og reproducerbare metoder, som bygger på de mest avancerede alment anerkendte målings- og beregningsmetoder, herunder harmoniserede standarder, hvis referencenumre er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende. De tekniske definitioner, betingelser og parametre beskrevet i brugsanvisningen til EU-miljømærkekriterieansøgningen skal overholdes.

(⁴) Den prøvningsmetode, der anvendes til måling af modstandsdygtigheden over for slid, skal oplyses, og det samme skal eventuelt tykkelsen af det øverste lag.

(^b) Klassifikationen af træsorter med hensyn til træets hårdhed og korrelationer mellem brugsklasserne i EN 685 og tykkelsen af det øverste slidlag og træsorterne kan findes i CTBA Revetements intérieurs Parquet 71.01.

Gulvbelægninger skal opnå mindst:

Gulvbelægning	Grænseværdier
Træfinergulv	— brug af klasse 23 for gulve til privat brug — brug af klasse 32 for gulve til kommerciel brug
Fabrikslakerede massive trægulve og trægulve med flere lag	— brug af klasse 23 for gulve til privat og kommerciel brug
Fabriksolieret, ubehandlet massivt trægulv og ubehandlet trægulv med flere lag	

Gulvbelægning	Grænseværdier
Gulvbelægnings af korkfliser	— brug af klasse 23 for gulve til privat brug
Gulvbelægnings af kork	— brug af klasse 32 for gulve til kommerciel brug
Gulvbelægnings af bambus	— Ligevægtsvandindhold: 8 % ved 20 °C og 50 % relativ fugtighed — Modstandsdygtighed over for trykmærker: ≥ 4 kg/mm ² for normalt- og sidepressede gulvbelægnings ≥ 9,5 kg/mm ² for gulvbelægnings med høj tæthed
Laminatgulve	— brug af klasse 23 for gulve til privat brug — brug af klasse 32 for gulve til kommerciel brug

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om, at kriteriet er opfyldt. Erklæringen skal understøttes af prøvningsrapporter, der omfatter:

- typen af gulv
- den eller de anvendte prøvningsmetoder
- prøvningsresultatet og klassifikationen af gulve ifølge resultaterne og i givet fald den relevante standard.

Hvis gulvbelægningen er blevet prøvet i henhold til en anden prøvningsmetode end den, der er angivet ovenfor, kan dette accepteres, hvis det kompetente organ mener, at prøvningsmetoderne er sammenlignelige.

Kriterium 9 Reparationsmulighed og udvidet garanti

Det er kun krav i forbindelse med den særlige type gulve, som skal opfyldes.

Med henblik på reparation og udskiftning af slidte dele skal gulvbelægningen opfylde følgende krav:

- Reparationsmulighed: Forbrugervejledningen eller producentens websted skal give oplysninger, som er tilgængelige for brugere og installatører.
  - a) Udformning af reparation og reparationsdokument: For gulvbelægnings, som ikke er limet, skal gulvet være konstrueret til at blive demonteret for at lette reparation, genbrug og genanvendelse. Der skal leveres enkle og illustrerede vejledninger i at demontere og udskifte ødelagte elementer. Demontering og udskiftning skal kunne udføres uden særlige forudsætninger og ved hjælp af almindeligt håndværktøj. Der skal gives oplysninger om/ anbefalinger til at have ekstra gulvbelægningsselementer på lager i tilfælde af reparationer
- Udvidet produktgaranti:
  - b) Ansøgeren skal uden ekstra omkostning give mindst fem års garanti fra den dato, produktet bliver leveret. Denne garanti skal gives uanset producentens og forhandlerens nationale lovbestemte forpligtelser.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om, at kriteriet er opfyldt, samt:

- en kopi af reparationsdokumentet eller andet materiale, der oplyser om konstruktionen med henblik på reparation
- en kopi af garantien, der angiver vilkår og betingelser for den udvidede produktgaranti, der gives i forbrugeroplysningsdokumentet, og som opfylder minimumskravene i dette kriterium.

Kriterium 10 Forbrugeroplysninger

Produktet skal leveres med relevante forbrugeroplysninger på emballagen eller på den dokumentation, som ledsager produktet. Det er kun krav i forbindelse med den særlige type gulve, som skal opfyldes.

Instruktioner vedrørende følgende aspekter skal være læselige og fremstå på det sprog, der tales i det land, hvor produktet markedsføres, og/eller omfatte grafiske fremstillinger eller ikoner:

- Oplysninger om den undergruppe, som produktet tilhører (massive gulve eller gulve med flere lag, korkgulve, korkflisegulve, bambusgulve, laminatgulve mv.), mængden af træ, kork eller bambusmateriale i det endelige produkt i vægtprocent, samt om der stadig er brug for overfladebehandling hos brugeren.
- Anbefalinger til installationen: Alle relevante instruktioner vedrørende bedste miljømæssige installationspraksis skal medtages:
  - flydende installation anbefales, hvor det er muligt. Der skal henvises til den nødvendige forberedelse af den underliggende overflade og de nødvendige hjælpematerialer
  - hvis der anbefales limet installation på grund af eventuel længere varighed, skal det anbefales at anvende et klæbemiddel/en lim, der er certificeret med et type I-miljømærke eller et lavemissionsklæbemiddel, der opfylder EMICODE EC1 eller tilsvarende
  - illustrerede monterings- og demonteringsinstruktioner i henhold til kravene i kriterium 9.a. (hvis relevant).
- Anbefaling til overfladebehandling af ubeskyttede gulvbelægninger og gulve, der har behov for en olieret overflade:
  - relevante oplysninger om den type og mængde overfladebehandlingsprodukter, som der er behov for (f.eks. olie eller lak) for at opnå den tilsigtede holdbarhed
  - relevante oplysninger om overfladebehandling af gulve med overfladebehandlingsprodukter med lav emission i overensstemmelse med direktiv 2004/42/EF
  - oplysninger om, hvordan gulvets levetid kan forlænges gennem renovering, f.eks. med slibning og overfladebehandling.
- Anbefalinger til brug, rengøring og vedligeholdelse af produktet:
  - der skal gives relevante oplysninger om rutinemæssig rengøring, hvor det er relevant for den pågældende type af gulvbelægning, samt om rengøringsmidler med type I-miljømærke
  - vedligeholdelsesinstruktioner, herunder vedligeholdelsesprodukter samt produkter til renovering eller intensiv rengøring. Om muligt bør der anbefales vedligeholdelsesprodukter med type I-miljømærke
  - en klar erklæring om gulvets anvendelsesområder og en erklæring om overensstemmelse med de relevante EN-standarder for produktet som omhandlet i kriterium 8.
- Oplysninger vedrørende reparationsmuligheder:
  - en klar erklæring med anbefaling af reservedele i henhold til kravene i kriterium 9.a.
  - relevante oplysninger om vilkår og betingelser i produktgarantien i henhold til kravene i kriterium 9.b.
- Oplysninger vedrørende produktets levetid:

Forbrugeren skal have en detaljeret beskrivelse af de bedste måder at bortskaffe produktet på (f.eks. genbrug, genanvendelse, energiidnyttelse mv.), opstillet efter deres indvirkning på miljøet.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om overholdelse af kriteriet understøttet af en kopi af forbrugeroplysningsdokumentet, der leveres sammen med produktet. Kopien skal dokumentere overensstemmelse med hvert af de punkter, der er angivet i kriteriet, alt efter hvad der er relevant.

Kriterium 11 Oplysninger på EU-miljømærket

Logoet skal være synligt og læseligt. EU-miljømærkets registrerings-/licensnummer skal fremgå af produktet og skal være læseligt og klart synligt.

Det valgfrie mærke med tekstrubrik skal indeholde følgende tekst:

- Træ-, kork- eller bambusmateriale fra bæredygtigt skovbrug
- Energibesparende fremstillingsproces
- Lavemissionsprodukt.

Vurdering og verifikation

Ansøgeren skal over for det kompetente organ fremlægge en erklæring om overholdelse af kriteriet samt en kopi af de oplysninger, som fremgår af EU-miljømærket.

TILLÆG I

Vejledning i beregning af mængden af anvendte flygtige organiske forbindelser

Kravet vedrører den samlede mængde VOC i overfladebehandlingsprodukterne med den kemiske sammensætning, de har i våd form. Hvis produkterne skal fortyndes, skal beregningen baseres på indholdet i det fortyndede produkt.

Denne metode er baseret på, at der beregnes en påført mængde pr. m² overfladeareal. Indholdet af organiske opløsningsmidler bestemmes som en procentdel af den påførte mængde overfladebehandlingsmiddel.

Den anvendte mængde VOC beregnes ved hjælp af følgende formel:

$$\sum_{n=1}^i \text{Mængden af overfladebehandlingsprodukt} \times \text{procentdelen af VOC} \times \text{overfladebehandlings virkningsgrad}$$

Formlen består af:

- Mængden af overfladebehandlingsprodukt: For hvert påført lag skal mængden af overfladebehandlingsmiddel i systemet rapporteres i g/m²
- Andelen af VOC i overfladebehandlingsprodukter: Koncentrationen skal angives som en vægtprocent
- Overfladebehandlings virkningsgrad, der afhænger af påføringsmetoden. Virkningen vises i tabellen i overensstemmelse med den nyeste teknik i overfladebehandlingsindustrien som vist i tabel 4.2
- Summen af alle påførte overfladebehandlingsmidler.

Tabel 4.2

Virkningen af overfladebehandlingsmidler

Overfladebehandling	Virkningsgrad (%)	Overfladebehandling	Virkningsgrad (%)
Automatisk sprøjtelakering uden genanvendelse	50	Valselakering	95
Automatisk sprøjtelakering med genanvendelse	70	Tæppelakering	95
Sprøjtelakering, elektrostatisk	65	Vakuumlakering	95
Sprøjtelakering, klokke/disk	80		

TILLÆG II

Vejledning i beregning af energiforbruget i fremstillingsprocessen

Energiforbruget pr. m² gulv beregnes som et årligt aritmetisk gennemsnit af de sidste tre år. Hvis virksomheden ikke har disse oplysninger, vurderer de kompetente organer, om tilsvarende data kan godkendes.

Hvis producenten har et energioverskud, der sælges som elektricitet, damp eller varme, kan den solgte mængde fratrækkes brændselsforbruget. Kun brændsel, der rent faktisk forbruges ved fremstillingen af gulvbelægningen, skal indgå i beregningen.

Energiforbruget rapporteres i kWh/m², selv om beregningerne også kan foretages i MJ/m² (1 kWh = 3,6 MJ).

Energiindholdet i brændslet beregnes på grundlag af tabel 5.2. Hvis der produceres elektrisk energi på stedet, kan en af følgende metoder anvendes til beregning af brændstofforbrug:

- Faktisk årligt forbrug af brændsel
- Forbrug af elektricitet produceret på stedet multipliceret med 2,5, hvis oprindelsen er en ikkebrændbar vedvarende kilde.

Energiforbrugets værdier skal beregnes ved hjælp af standardværdier for brændsel. Energiindholdet i forskellige brændsler er angivet i tabel 5.2.

Tabel 5.2

Standardbrændselsværdier ⁽¹⁾

Brændsel	MJ/kg	Brændsel	MJ/kg
Benzin	44,0	Pellets (7 % W)	16,8
Diesel		Tørv	7,8-13,8
LPG	45,2	Halm (15 % W)	
Eo1-olie	42,3	Biogas	
Eo5-olie	44,0	Træflis (25 % W)	13,8
Naturgas	47,2	Træaffald	
Kraftværkskul	28,5	GJ/ton svarer til MJ/kg	

⁽¹⁾ Værdierne er fastlagt i bilag IV til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).

(% W) er vægtprocenten af vand i brændslet og betegnes med f i nedenstående formel. Hvis intet andet er angivet, er f = 0 % W, og askeindholdet er gennemsnitligt.

Formlen til beregning af energiindholdet af træflis afhænger af vandindholdet. Der skal bruges energi for at få vandet til at fordampe i træet. Denne energi reducerer varmeværdien i træflisen. Energiindholdet kan beregnes som:

$$\text{Træflis} = 19,0 \left(\frac{\text{MJ}}{\text{kg}} \right) - 21,442 \times \frac{f}{100}$$

Faktoren 21,442 er summen af vandets fordampningsvarme (2,442 MJ/kg) og energiindholdet i tørt træ 19,0 MJ/kg. Hvis ansøgeren har laboratorieanalyser af et brændsels varmeværdi, kan de kompetente organer overveje at anvende denne varmeværdi til at beregne energiindholdet.

TILLÆG III

Liste over standarder og andre tekniske specifikationer

Tabel III.1.

Liste over standarder og andre tekniske specifikationer

Standard	Titel
Definitioner af gulvbelægninger	
EN 12466	Modstandsdygtige gulvbelægninger — ordliste
EN 13329	Laminatgulve Specifikationer, krav og prøvningsmetoder
ISO 14021	Miljømærker og -erklæringer — Selverklærede miljøanprisninger (type II-miljømærker)
Emissioner af flygtige organiske forbindelser	
CEN/TS 16516	Byggevarer — Vurdering og udslip af farlige stoffer — Bestemmelse af emissioner indendørs
EN 717-1	Træbaserede plader — Bestemmelse af frigivelse af formaldehyd — Formaldehydemissioner med kammermetoden
EN 717-2	Træbaserede plader — Bestemmelse af frigivelse af formaldehyd — Formaldehydemissioner med gasanalysemetoden
EN 120	Træbaserede plader — bestemmelse af formaldehydindhold — Udvindingsmetode kaldet perforatormetoden
EMICODE	http://www.emicode.com/en/emicode-r/
Råvarer	
EPF	»EPF Standard for delivery conditions of recycled wood«, oktober 2002. Foreligger online på: http://www.europanel.org/upload/EPF-Standard-for-recycled-wood-use.pdf
EN 1243	Klæbemidler. Bestemmelse af frit formaldehyd i amino- og amidoformaldehydkondensater
ISO 8214-6	Sikkerhedskrav til legetøj — Del 6: Visse phthalatestere i legetøj og produkter til børn
Brugsegnet	
EN 425	Modstandsdygtige gulvbelægninger af laminat. Prøvning af kontorstole
EN 660-1	Modstandsdygtige gulvbelægninger. Bestemmelse af slidstyrke. Stuttgart-prøvning
EN 685	Modstandsdygtige gulvbelægninger af tekstil og laminat. Klassifikation
EN 1534	Træ- og parketgulve — Bestemmelse af modstandsdygtighed over for trykmærker (Brinell) — Prøvningsmetoder
EN ISO 10874	Modstandsdygtige gulvbelægninger af tekstil og laminat — Klassifikation

Standard	Titel
EN 12104	Modstandsdygtige gulvbelægninger. Korgulvfliser. Specifikation
EN 13329	Gulvbelægninger af laminat. Specifikationer, krav og prøvningsmetoder
EN 13696	Trægulve — Metoder til prøvning af elasticitet, modstandsdygtighed over for slid og modstandsdygtighed over for stød
EN 14978	Gulvbelægninger af laminat — Elementer med akrylbaseret overfladelag, hærdet med elektronstråler — Specifikationer, krav og prøvningsmetoder
EN 15468	Gulvbelægninger af laminat — Elementer med direkte påført tryk og overfladelag af harpiks. Specifikationer, krav og prøvningsmetoder
ISO 24343-1	Modstandsdygtige gulvbelægninger af laminat — Bestemmelse af trykmærker og resterende trykmærker — Del 1: Resterende trykmærker

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/177**af 31. januar 2017****om foreneligheden af det fælles forslag om at oprette »rav«-godstogskorridoren med artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010***(meddelt under nummer C(2017) 141)***(Kun den polske, den slovakiske, den slovenske og den ungarske udgave er autentiske)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010 af 22. september 2010 om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 6, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I overensstemmelse med artikel 5, stk. 5, i forordning (EU) nr. 913/2010 har ministerierne med ansvar for jernbanetransport i Ungarn, Republikken Polen, Den Slovakiske Republik og Republikken Slovenien sendt Kommissionen en hensigtserklæring, som den modtog den 7. april 2016. Skrivelsen omfattede et forslag om at oprette »rav«-godstogskorridoren i de pågældende fire medlemsstaters territorium.
- (2) Kommissionen har undersøgt dette forslag i henhold til artikel 5, stk. 6, i forordning (EU) nr. 913/2010 og finder, at det er i overensstemmelse med forordningens artikel 5 af de nedenfor anførte årsager.
- (3) De kriterier, der er fastsat i forordningens artikel 4, er blevet indarbejdet i forslaget. Den foreslåede godstogskorridor, der strækker sig over flere end tre medlemsstater, forbedrer forbindelserne mellem søhavne ved Adriaterhavet i Republikken Slovenien samt flodhavne ved Donau i Ungarn og Den Slovakiske Republik. Den forbedrer også forbindelserne til de store intermodale godstogsterminaler i de deltagende medlemsstater og udgør en direkte rute for godstransport øst for Alperne. Den kan også fremme udviklingen af jernbanetrafik med Serbien og potentielt forbedre jernbanetrafikken over EU's grænse mod øst og landbroen Europa-Asien.
- (4) Desuden viser resultaterne af de markedsundersøgelser, der er til støtte for »rav«-godstogskorridoren, at der eksisterer en efterspørgsel på den rute, der foreslås, herunder adgangen til havnene over land via det vestlige Ungarn til og fra havnen i Koper og trafikken mellem de østlige regioner i Polen, Slovakiet og Ungarn. Studierne viser, at der er potentiale til et skift i transportform og til en stigning i trafikken langs korridoren.
- (5) De berørte infrastrukturforvaltere har udtrykt deres fulde støtte til denne nye godstogskorridor, og ifølge hensigts-erklæringen har de potentielle ansøgere udtrykt interesse for at anvende den.
- (6) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 21 i forordning (EU) nr. 913/2010 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Hensigtserklæringen modtaget den 7. april 2016 om oprettelse af »rav«-godstogskorridoren sendt til Kommissionen af ministerierne med ansvar for jernbanetransport i Ungarn, Republikken Polen, Den Slovakiske Republik og Republikken Slovenien, hvori det foreslås, at ruten Koper — Ljubljana —/Zalaszentivan — Sopron/Csorna —/(ungarsk-serbiske grænse) — Kelebia — Budapest —/— Komárom — Leopoldov/Rajka — Bratislava — Žilina — Katowice/Krakow — Warszawa/Łuków — Terespol — (polsk-hviderussiske grænse) bliver den primære rute for »rav«-jernbanegodstogskorridoren, er i overensstemmelse med artikel 5 i forordning (EU) nr. 913/2010.

⁽¹⁾ EUT L 276 af 20.10.2010, s. 22.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Ungarn, Republikken Polen, Den Slovakiske Republik og Republikken Slovenien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. januar 2017.

På Kommissionens vegne
Violeta BULC
Medlem af Kommissionen

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/178**af 31. januar 2017**

om ændring af gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111 om, at det fælles forslag fra de berørte medlemsstater om udvidelse af godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen er i overensstemmelse med artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010 om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport

*(meddelt under nummer C(2017) 142)***(Kun den franske, den litauiske, den nederlandske, den polske, den tjekkiske og den tyske udgave er autentiske)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010 af 22. september 2010 om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport ⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 6, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 5, stk. 5, i forordning (EU) nr. 913/2010 har de ministerier, som er ansvarlige for jernbane-transport i Belgien, Litauen, Nederlandene, Polen, Tjekkiet og Tyskland, sendt Kommissionen en hensigtserklæring dateret den 27. april 2014. Denne hensigtserklæring indeholdt et forslag om udvidelse af godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen til Tjekkiet, det sydlige Polen og den polsk-ukrainske grænse.
- (2) Kommissionen har undersøgt dette forslag i henhold til artikel 5, stk. 6, i forordning (EU) nr. 913/2010 og vedtaget Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111 ⁽²⁾ om overensstemmelse med forordningens artikel 5.
- (3) Hensigtserklæringen, som er dateret den 27. april 2014, fastslog, at forlængelsen af jernbanen fra Katowice til Medyka først kan tages i drift i 2020. Denne forlængelse omfattes dog også af gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111, og de berørte medlemsstater skal i henhold til artikel 5, stk. 7, i forordning (EU) nr. 913/2010 bygge godstogskorridoren senest to år efter offentliggørelsen af Kommissionens gennemførelsesafgørelse. På dette grundlag skal forlængelsen til Medyka være driftsklar senest den 7. juli 2017; dette svarer ikke til hensigten i medlemsstaternes brev. Gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111 bør derfor ændres ved at fjerne henvisningen til forlængelse af godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen til Medyka.
- (4) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelsen fra det udvalg, der er nedsat ved artikel 21 i forordning (EU) nr. 913/2010 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Artikel 1 i gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111 affattes således:

»Artikel 1

Hensigtserklæringen om udvidelse af godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen til Tjekkiet og det sydlige Polen, som er dateret den 27. april 2014, og som er sendt til Kommissionen af de ministerier, der er ansvarlige for jernbane-transport i Belgien, Litauen, Nederlandene, Polen, Tjekkiet og Tyskland, og som foreslår ruten »Wilhelmshaven/Bremerhaven/Hamburg/Amsterdam/Rotterdam/Antwerpen-Aachen-Hannover/Berlin-Warszawa-Terespol (den polsk-hviderussiske grænse)/Kaunas-Riga-Tallinn/Falkenberg-Prag/Wroclaw-Katowice« som hovedruten for godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen, er i overensstemmelse med artikel 5 i forordning (EU) nr. 913/2010.«

⁽¹⁾ EUT L 276 af 20.10.2010, s. 22.⁽²⁾ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2015/1111 af 7. juli 2015 om, at det fælles forslag fra de berørte medlemsstater om udvidelse af godstogskorridoren Nordsøen-Østersøen er i overensstemmelse med artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 913/2010 om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport (EUT L 181 af 9.7.2015, s. 82).

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kongeriget Belgien, Den Tjekkiske Republik, Forbundsrepublikken Tyskland, Republikken Litauen, Kongeriget Nederlandene og Republikken Polen.

Udfærdiget i Bruxelles, den 31. januar 2017.

På Kommissionens vegne
Violeta BULC
Medlem af Kommissionen

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESAFGØRELSE (EU) 2017/179**af 1. februar 2017**

om fastlæggelse af de proceduremæssige ordninger, der er nødvendige for samarbejdsgruppens virke i medfør af artikel 11, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/1148 af 6. juli 2016 om foranstaltninger, der skal sikre et højt fælles sikkerhedsniveau for net- og informationssystemer i hele Unionen ⁽¹⁾, og særlig artikel 11, stk. 5,

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Strategisk samarbejde mellem medlemsstaterne er sammen med udveksling af oplysninger, erfaring og bedste praksisser vedrørende sikkerheden for net- og informationssystemer afgørende for effektivt at reagere på udfordringerne ved hændelser og risici med relation til sikkerheden af disse systemer i hele Unionen.
- (2) For at støtte og fremme strategisk samarbejde og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og skabe tillid blandt dem er der ved artikel 11 i direktiv (EU) 2016/1148 nedsat en samarbejdsgruppe bestående af repræsentanter for medlemsstaterne, Kommissionen og Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed.
- (3) Efter artikel 11 i direktiv (EU) 2016/1148 skal samarbejdsgruppen udføre sine opgaver på grundlag af toårige arbejdsprogrammer, hvoraf det første skal være fastlagt senest den 9. februar 2018. Samarbejdsgruppen har bl.a. til opgave at levere strategisk vejledning vedrørende aktiviteterne for netværket af enheder, der håndterer It-sikkerhedshændelser (CSIRT-netværket), udveksle oplysninger og bedste praksis og drøfte medlemsstaternes kapaciteter og beredskab. Samarbejdsgruppen skal også senest den 9. august 2018 og med halvandetårige intervaller derefter udarbejde en rapport med en vurdering af den erfaring, der er indhøstet med det strategiske samarbejde efter denne artikel.
- (4) I medfør af artikel 24, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/1148 drøfter samarbejdsgruppen processen, indholdet og typen af nationale foranstaltninger, som gør det muligt at identificere operatører af væsentlige tjenester inden for en bestemt sektor, i perioden fra den 9. februar 2017 til den 9. november 2018 og med henblik på at støtte medlemsstaterne i at anvende en ensartet tilgang, når operatører af væsentlige tjenester identificeres. Efter anmodning fra en medlemsstat drøfter samarbejdsgruppen også specifikke udkast til nationale foranstaltninger i denne medlemsstat, som gør det muligt at udpege operatører af væsentlige tjenester inden for en bestemt sektor.
- (5) I henhold til artikel 14, stk. 7, i direktiv (EU) 2016/1148 kan kompetente myndigheder, der handler sammen inden for samarbejdsgruppen, udarbejde og vedtage retningslinjer vedrørende de omstændigheder, hvorunder operatører af væsentlige tjenester har pligt til at underrette om hændelser, herunder vedrørende kriterier for fastlæggelse af omfanget af en hændelses konsekvenser.
- (6) I medfør af artikel 11, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/1148 varetager Kommissionen samarbejdsgruppens sekretariatsopgaver. Kommissionen bør endvidere yde sekretariatsbistand til undergrupper, der er nedsat i overensstemmelse med denne afgørelse.
- (7) Samarbejdsgruppens formandskab bør varetages af en repræsentant for en medlemsstat, der varetager formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union. Formanden bør bistås ved udøvelsen af sine hverv af repræsentanter for de medlemsstater, der varetager det foregående og det efterfølgende formandskab for Rådet for den Europæiske Union. Formanden kan præcisere i forbindelse med hvilke opgaver, der kan være behov for en sådan bistand. I tilfælde, hvor en medlemsstat, der varetager formandskabet for Rådet, ikke ønsker at bestride formandskabet for gruppen, bør der vælges en alternativ formand med et flertal på to tredjedele af gruppens medlemmer.

⁽¹⁾ EUT L 194 af 19.7.2016, s. 1.

- (8) Formandens arbejde bør styres af principperne om inklusion, engagement, respekt for mangfoldighed og konsensusopbygning. Navnlig bør samarbejdsgruppens formand fremme alle medlemmers engagement og gøre det muligt at udtrykke forskelligartede synspunkter og holdninger samt bestræbe sig på at finde løsninger med den bredest mulige opbakning i samarbejdsgruppen.
- (9) I medfør af artikel 11, stk. 2, i direktiv (EU) 2016/1148 kan samarbejdsgruppen, når det måtte være hensigtsmæssigt, indbyde repræsentanter for relevante interessenter til at deltage i gruppens møder. For at sikre at tiltrædende lande overholder kravene i direktiv (EU) 2016/1148 fra tiltrædelsesdatoen, er det hensigtsmæssigt, at repræsentanterne for sådanne lande indbydes til at deltage i samarbejdsgruppens møder fra og med den dato, hvor tiltrædelsestraktaten undertegnes. Afgørelsen om at indbyde repræsentanter for relevante interessenter eller sagkyndige til at deltage i hele eller en del af et af samarbejdsgruppens møder bør træffes af formanden, medmindre et simpelt flertal blandt gruppens medlemmer modsætter sig den berørte repræsentants eller sagkyndiges deltagelse i mødet eller en del af det.
- (10) I medfør af artikel 13 i direktiv (EU) 2016/1148 kan Unionen i overensstemmelse med artikel 218 i TEUF indgå internationale aftaler med tredjelande og internationale organisationer, som giver disse mulighed for og tilrettelægger deres deltagelse i nogle af samarbejdsgruppens aktiviteter.
- (11) Af effektivitetshensyn bør samarbejdsgruppen have mulighed for at nedsætte undergrupper.
- (12) Af forenklingshensyn bør samarbejdsgruppen vedtage en mere detaljeret forretningsorden bl.a. med hensyn til den måde, dokumentation distribueres på, den skriftlige procedure eller udarbejdelse af mødereferater.
- (13) Som hovedregel bør drøftelserne i gruppen ikke åbne for offentligheden, da dette kan have negative konsekvenser for opbygningen af tillid mellem medlemmerne i betragtning af, at de forhold, der drøftes, ofte vedrører den offentlige sikkerhed. Gruppen kan dog beslutte efter aftale med formanden at åbne sine drøftelser af visse forhold for offentligheden og også at lette offentlighedens adgang til relevant dokumentation.
- (14) Med henblik på at sikre, at gruppen fungerer gnidningsløst fra den dag, der er omhandlet i artikel 24, stk. 1, i direktiv (EU) 2016/1148, bør denne afgørelse træde i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.
- (15) Foranstaltningerne i denne afgørelse er i overensstemmelse med udtalelse fra Udvalget for sikkerhed i net- og informationssystemer, der er nedsat i medfør af artikel 22 i direktiv (EU) 2016/1148 —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Formål

I denne afgørelse fastlægges de proceduremæssige ordninger, der er nødvendige for samarbejdsgruppens virke, som nedsat i henhold til artikel 11 i direktiv (EU) 2016/1148.

Artikel 2

Gruppens formand

1. Samarbejdsgruppens formandskab varetages af en repræsentant for den medlemsstat, der varetager formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union. Formanden bistås ved udøvelsen af sine hverv af repræsentanter for de medlemsstater, der varetager det foregående og det efterfølgende formandskab for Rådet for den Europæiske Union.
2. Som undtagelse fra stk. 1 og efter anmodning fra en repræsentant for den medlemsstat, der varetager formandskabet for Rådet for Den Europæiske Union, kan samarbejdsgruppen, såfremt den pågældende medlemsstat ikke ønsker at lede gruppen, beslutte med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer at vælge en alternativ formand blandt medlemsstaterne i stedet, indtil næste formandsskifte, jf. stk. 1.

*Artikel 3***Indkaldelse af møde**

1. Samarbejdsgruppen indkaldes af formanden, enten på dennes initiativ eller efter anmodning af et simpelt flertal blandt medlemmerne. Formanden forelægger en vejledende tidsplan for møderne i sin mandatperiode under hensyntagen til samarbejdsgruppens arbejdsprogram.
2. Samarbejdsgruppens møder afholdes i princippet i Kommissionens lokaler.

*Artikel 4***Arbejdsmetoder**

Samarbejdsgruppen udfører sit arbejde som en kombination af fysiske eller virtuelle møder og skriftlig procedure.

*Artikel 5***Dagsorden**

1. Formanden bistået af sekretariatet udarbejder dagsordenen og sender den til gruppens medlemmer.
2. Dagsordenen vedtages af samarbejdsgruppen ved mødets begyndelse.

*Artikel 6***Afstemningsregler og holdninger udtrykt af samarbejdsgruppens medlemmer**

1. Samarbejdsgruppens afgørelser træffes ved konsensus, medmindre andet er fastsat i denne afgørelse.
2. I tilfælde af en afstemning, har medlemmer, som har stemt imod eller undladt at stemme, ret til at få en kortfattet begrundelse for årsagerne til deres holdning vedlagt det dokument, der er genstand for afstemning.
3. Samarbejdsgruppen vedtager sit arbejdsprogram med et flertal på to tredjedele af gruppens medlemmer.

*Artikel 7***Tredjeparter og sagkyndige**

1. Repræsentanter for tiltrædende lande indbydes til at deltage i samarbejdsgruppens møder fra datoen for undertegnelsen af tiltrædelsestraktaten.
2. Formanden kan på eget initiativ eller efter anmodning af et medlem af samarbejdsgruppen beslutte at indbyde repræsentanter for relevante interessenter eller sagkyndige til at deltage i et møde eller i en særlig del af et af gruppens møder. Et simpelt flertal blandt gruppens medlemmer kan imidlertid modsætte sig en sådan deltagelse.
3. De i stk. 1 og 2 omhandlede repræsentanter for tredjeparter, relevante interessenter og sagkyndige overværer ikke og deltager ikke i samarbejdsgruppens afstemninger.

*Artikel 8***Nedsættelse af undergrupper**

1. Samarbejdsgruppen kan nedsætte undergrupper til at undersøge specifikke spørgsmål med tilknytning til gruppens arbejde.
2. Samarbejdsgruppen fastlægger undergruppernes kommissorium. En undergruppe aflægger rapport til samarbejdsgruppen og ophører med at eksistere, når dets kommissorium er opfyldt.

3. Kommissionen yder sekretariatsbistand til de i stk. 1 omhandlede undergrupper.
4. Reglerne om aktindsigt og fortrolighed, der er omhandlet i artikel 10, reglerne om beskyttelse af personoplysninger, der er omhandlet i artikel 11, og reglerne om mødeudgifter, der er omhandlet i artikel 12, finder anvendelse på undergrupper.

Artikel 9

Forretningsorden

1. Samarbejdsgruppen vedtager sin forretningsorden med et flertal på to tredjedele af sine medlemmer.
2. Formanden kan efter anmodning fra et medlem af gruppen eller på eget initiativ foreslå ændringer af forretningsordenen.

Artikel 10

Aktindsigt og fortrolighed

1. Anmodninger rettet til samarbejdsgruppen om aktindsigt i dokumenter vedrørende dens aktiviteter behandles af Kommissionen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 ⁽¹⁾.
2. Gruppens drøftelser er ikke åbne for offentligheden. Gruppen kan efter aftale med formanden beslutte i forbindelse med visse anliggender at åbne sine drøftelser for offentligheden.
3. Dokumenter, der sendes til medlemmer af samarbejdsgruppen, repræsentanter for tredjeparter og sagkyndige, gøres ikke tilgængelige for offentligheden, medmindre der er givet aktindsigt i disse dokumenter i medfør af stk. 1, eller Kommissionen på anden måde har offentliggjort dem.
4. Kommissionens sikkerhedsforskrifter vedrørende beskyttelse af Unionens klassificerede oplysninger, som fastsat i Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 ⁽²⁾ og (EU, Euratom) 2015/444 ⁽³⁾, finder anvendelse på sådanne oplysninger, som samarbejdsgruppen har modtaget, udformet eller behandlet. Oplysninger, der behandles i gruppen, og som er omfattet af tavshedspligt, beskyttes på passende vis.
5. Samarbejdsgruppens medlemmer og repræsentanter for tredjeparter og sagkyndige skal overholde kravene om fortrolighed i denne artikel. Formanden sikrer, at repræsentanter for tredjeparter og sagkyndige informeres om de krav til fortrolighed, som påhviler dem.

Artikel 11

Beskyttelse af personoplysninger

Samarbejdsgruppen behandler personoplysninger i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 ⁽⁴⁾.

Artikel 12

Mødeudgifter

1. Kommissionen aflønner ikke dem, der deltager i samarbejdsgruppens aktiviteter, for deres tjenester.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter (EFT L 145 af 31.5.2001, s. 43).

⁽²⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/443 af 13. marts 2015 om sikkerhedsbeskyttelse i Kommissionen (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 41).

⁽³⁾ Kommissionens afgørelse (EU, Euratom) 2015/444 af 13. marts 2015 om reglerne for sikkerhedsbeskyttelse af EU's klassificerede informationer (EUT L 72 af 17.3.2015, s. 53).

⁽⁴⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 af 18. december 2000 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger (EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1).

2. De rejseudgifter, der afholdes af deltagerne i samarbejdsgruppens møder, kan godtgøres af Kommissionen. Godtgørelse finder sted i overensstemmelse med de gældende bestemmelser i Kommissionen og inden for grænserne af de disponible bevillinger, der er tildelt Kommissionens tjenestegrene som led i den årlige procedure for tildeling af ressourcer.

Artikel 13

Ikrafttræden

Denne afgørelse træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 1. februar 2017.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA